

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1,-, lanske letne 2,-; mesečna naročnina Din 20,-, za tujino 30,-. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Ročopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava
Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-69.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 202

Ljubljana, sreda, dne 2. septembra 1931

Leto II.

Aleksander Lerroux,

španski zunanji minister, ki predseduje letošnjemu zasedanju sveta Društva narodov.

Zaključek kongresa narodnih manjšin

Zeneva, 1. septembra. AA. Kongres narodnih manjšin je končal svoje seje in sprejel več resolucij.

V prvi resoluciji kongres upa, da bo Društvo narodov peticije narodnih manjšin odslej pozorneje proučevalo.

Druga resolucija opozarja na tesno zvezo med vprašanjem razorožitve in narodno-manjšinskim problemom.

V zadnji resoluciji opozarja kongres na odlične sadove, ki jih je dosegla Estonska s takozvanim sistemom kulturne avtonomije pri reševanju narodno-manjšinskega vprašanja. Kongres prosi Društvo narodov, naj bi ta sistem priporočilo tudi v drugih državah.

Sporazum med papežem in Mussolinijem

Cita del Vaticano, 1. septembra n. Vatikanski krogi pravijo, da je konflikt med Vatikanom in Italijo malone že poravnana. Mussolini bo odredil prefektom, naj vrnejo cerkvenim oblastem društvene prostore in inventarje katoliških mladinskih organizacij. Le v Rimu bodo še počakali, dokler ne bo sporazum perfekten.

Rusko-francoska pogajanja in Nemčija

Pariz, 1. septembra d. »Matin« javlja, da se bodo v soboto pričela v Zenevi pogajanja med Rusijo, Poljsko in Francijo glede pogodbe o nenapadanju. Nemčija se tem načrtom ne bo protivila, kakor tudi ne soudeležbi Rusije pri teh pogajanjih, seveda pa samo pod pogojem, da sovjetska Rusija ne bo pristala na nobeno garancijo glede sedanjega statusa quo poljskih mej.

Novi neredi na Španskem

Madrid, 1. septembra. AA. Po poročilu iz Saragose so bili tamkaj neredi. Več oseb je ranjenih, ena pa ubita. Neredi so nastali zato, ker so nekatere osebe skušale streljati na delavce, ki so sredi mesta popravljali pokvarjene telefonske zveze. Ko so delavci končali svoje delo, so njihovi nasprotniki vnovič nanje streljali. Redarstvo, ki je branilo delavce, je moralo rabiti orožje. Kasneje je bil red vzpostavljen.

Madrid, 1. septembra. AA. Iz Barcelone poročajo, da je 72 kaznjencev danes stopilo v glavnino stavko.

Obisk francoskih ministrov v Berlinu

Zeneva, 1. septembra. AA. Predsednik francoske vlade Laval in zunanji minister Briand obiščeta Berlin dne 26. in 27. septembra.

Otvoritev zasedanja sveta Društva narodov

Zeneva, 1. septembra. n. Danes ob 11. uri popoldne se je pričelo 64. zasedanje sveta DN pod vodstvom španskega zunanjega ministra Learouxa. Anglijo je pri zasedanju zastopal lord Cecil, Francijo pa Massigli. Med publiko in novinarji za današnjo sejo ni bilo mnogo zanimanja. Seja je trajala pol ure. Prečitali so poročilo o delovanju generalnega tajništva DN po zadnjem zasedanju. Prihodnja seja bo jutri.

Zeneva, 1. septembra. AA. Na današnji prvi seji 64. zasedanja Sveta Društva narodov je bilo sprejeto poročilo nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa o delu gospodarskega odbora.

Vprašanje predsednika razorožitvene konference

Pariz, 1. septembra n. »Petit Parisien« sporoča, da vprašanje predsednika konference za razorožitev še ni definitivno rešeno. Prvotno so menili postaviti za predsednika bivšega angleškega zunanjega ministra Hendersona. Sedaj pa bodo prepustili konferenci sami, da si izvoli svojega predsednika.

Nove meje banovin

Celotno besedilo zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o upravni razdelitvi kraljevine od 3. oktobra 1929 — Nove meje stopijo v veljavo takoj po objavi tega zakona v »Službenih novinah«

Beograd, 1. septembra. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal in proglasil zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna področja.

Člen 1.

Čl. 3 zakona o nazivu in razdelitvi kraljevine na upravna odročja se izpremeni in glasi:

Dravska banovina obseza del ozemlja, ki ga meji severna meja srezu čabarskega ter državna meja proti Italiji, Avstriji in Madjarski, do kraja, kjer preide državna meja proti Madjarski na reko Muro (severno-vzhodno Čakovca). Od reke Mure gre meja po vzhodnih oziroma južnih mejah srezov lendavskega, ljutomerskega, ptujskega, šmarskega, brežiškega, krškega, novomeškega, metliškega, črnomeljskega, kočevskega in logaškega ter obsega vse omenjene srezove, dalje občino Strikovo iz srezu Čakovca in vasi Dubrovo in Dubrov breg ter občini Križevljani in Cestice srezu varaždinskega ter Presiko, Padvičin in Prahovski in občino Gornji Mihajlevec srezu čakovskega.

Savska banovina je omejena na severu do reke Mure z zgoraj omenjeno mejo Dravske banovine, potem pa gre meja ob reki Muri in dalje po državni meji proti Madjarski do kraja, kjer zapusti reko Dravo, nato po Dravi in Donavi do severne meje srezu Illok. Od reke Donave do reke Save gre meja ob vzhodnih mejah srezov Vukovar, Vinkovci in Zupanja ter obseza omenjene srezove. Dalje gre meja ob reki Savi do izliva Une, nato ob Uni do severno-vzhodne meje srezu Dvor (jugozapadno Kostajnice). Od tega kraja do Jadranskega morja (Morelski kanal) gre meja ob južnih mejah srezov kostajniškega, petrinjskega, glinskega in vrginmostnega, ob jugo-vzhodni meji srezu Vojnik in vzhodnih meja srezu korenikeškega in dolnje-logaškega, izvzemi občine Lička, Petrovo selo in Zavalje, ki ostanejo vrbaski banovini. Dalje gre meja po južni meji srezov Gračac in Gospić in obseza tudi omenjena srezova. Od obale gre meja tesno ob Lubuški in kanalu Nove Planine med otokoma Maone in Blazik in severno otokom Olib in Silov do državne meje na Jadranskem morju.

Vrbasko banovino meji na jugo-vzhodu meja srezu Dvor (jugozapadno Kostajnice). Dalje teče meja ob Uni do njenega izliva v Savo, potem ob Savi po vzhodnih mejah srezov Derventa in Gračanica do reke Bosne pri vasi Dolec in obseza tudi občine Cernico, Špilnico, Orehovo, Bosanski Petrovo selo, Gornji Bukovac, Dolnji Bukovac, Karašić, od koder gre po meji srezu maglajskega do tromeje srezov Tešanj,

Maglaj in Zepče. Od te točke gre meja po severnih mejah srezov Zepče, Zenica in Travnik do planine Velasić (Ljuta Greda), K. 1440). Nato gre meja čez K. 1446 na vzhodu Letinje (K. 1443) čez K. 1057, Jelice, K. 1192, K. 1018, K. 1139, Obrenovac K. 1157, in obsega tudi občino Ponir srezu Jajce in vasi Zubovići, Kruščico in Mleno, nato pa gre čez Radanjo Planino (K. 1366) in Igrašče (K. 1085) ter pride na Rakovič (K. 1216). Nato gre meja med vasema Podrinec in Sultanovići, dalje med vasema Gonjići in Guvna na Obstoj (K. 888) in dalje po grebenu Šelage (K. 1533) do Demirova (K. 1724) na Krni Vrh (K. 1403), na Vrh Mali Vitorog (K. 1748). Od Malega Vitoroga gre meja po južni in jugo-zapadni meji srezu Glamoč do K. 1156 na planini Starestini, od tam pa meja preseka na zapadnem delu Livensko polje in gre na Troglav (1913) in pride na jugo-zapadu do srezu Livno in dalje do velikega Bata K. 1851 ter pusti vrbaski banovini katastralno občino Črni vrh, v katero spadajo vasi Črni vrh, Kaznače, Bastaša in Njuglašice. Nato gre meja ob južni in zapadni meji Bosanskega Petrovca do tromeje srezov Dolnji Lapac, Korenica in Bosanski Petrovac, nato pa gre do severno-vzhodne meje srezu Dvor (jugozapadno Kostajni) ce) ob meji Savske banovine.

Primorska banovina meji na severu z obeleženo južno mejo Savske in Dravske banovine do tromeje, ki jo tvorijo srezu Jajce, Bogojna in Travnik (Rakovica, K. 1217). Odtod gre meja po vzhodni meji srezov konjiškega in mostarskega do srezu Bugojno in o severni meji konjiškega srezu, nato pa po vzhodni meji do tromeje, ki jo tvorijo srezu Mostar, Stolac in Nevesinje, nato krene po vzhodni meji srezu Stolac in obsega tudi ta srez. Na Jadransko morje sega nato meja preko Neretvanskega in Pelješkega kanala do državne meje na Jadranskem morju in obsega tudi srez Korčula brez občin Orebić, Kuna, Janina in Trpanj, ki ostanejo v Zetski banovini.

Drinska banovina je omejena na zapadni strani s Savo, nato z obeleženo mejo Primorske in Vrbaske banovine, krene nato na sever po Savi do izliva Kolubare. Od izliva Kolubare gre meja po zapadni meji Primorske banovine, to je do K. 2058 na planini Treskavica (vzhodna meja konjiškega srezu), nato gre po mejah srezov posavskega (Obrenovac), tamnjackega, kolubarskega (Mionica), požeškega in obsega srez libuški, prepuščajoč občine Pavići, Lazevac in Travnik ljubuškega srezu Moravski banovini. Nato gre meja po vzhodni meji trnjskega in gradskega srezu in po vzhodno-južni in zapadni meji srezu Mo-

ravice, nakar krene po južni meji srezov Arilje, Zlatibor, Višegrad, Čajnice, Rogatica in Sarajevo, obsegajoč vse te srezove in občino Vranić fočanskega srezu v Zetski banovini, prepuščajoč Zetski banovini občine Nagdinac, Jesenovac, Draglica, Jablanica iz srezu zlatiborskega in občini Mionica, Veliko Brdo v višegradskem srezu.

Zetska banovina meji na severni strani z označeno južno mejo Primorske in Drinske banovine do tromeje srezov gradičevskega, žiškega in studeniškega. Odtod pa do državne meje z Albanijo gre meja po vzhodni meji studeniškega, resavskega, mitroviškega in drniškega srezu in srezu podinjskega. Pri tem obsega vse te srezove in vas Perje žiškega srezu v moravski banovini, prepuščajoč Moravski banovini vas Breznik v studeniškem srezu. Nato gre meja po državni meji z Albanijo do Jadranskega morja.

Dunavska banovina meji na jugozapadni strani z navedeno mejo Drinske in Savske banovine, na severu in severo-vzhodu pa z državno mejo z Madjarsko in Romunijo do točke, kjer ta meja doseže Dunav. Nato gre po Donavu do vzhodne meje ramskega srezu, zatem po jugo-vzhodni in južni meji ramskega srezu. Nato gre meja po jugo-vzhodni meji požarevskega srezu in po vzhodnih mejah moravskega, lepeniškega, krugujevskega in gruzanskega srezu do Duluškega Črnega vrha (K. 919) na Glediški planini. Nato gre meja preko Krečana (K. 760) in Brzeza (K. 822) in doseže mejo Drinske banovine na planini Kotlenik pri Črnem vrhu (K. 768) in obsega občini Zakuta in Kuberevac gruzanskega srezu in vas Bajčetin srezu Viča, prepuščajoč Moravski banovini občino Kušiljevo.

Moravska banovina meji na severu in na vzhodu z državno mejo z Romunijo in Bolgarsko do južne meje lužniškega srezu (pri Desanem Kladencu), nato gre meja po južni meji lužniškega, niškega, dobriškega, prokupljanskega, kostajniškega, lapovskega in vučitrnskega srezu, obsegajoč tudi te srezove. Na tromeji vučitrnskega, gračaniškega in drniškega srezu se meja dotika navedene meje Zetske banovine. Nato gre meja na severu po navedeni meji Zetske, Drinske in Dunavske banovine.

Vardarska banovina meji na severu z obeleženo mejo Zetske in Moravske banovine, na vzhodu, jugu in zapadu pa z državno mejo z Bolgarsko, Grčijo in Albanijo.

Eventualna sporna vprašanja o podrobnih mejah poedinih banovin bo reševal notranji minister.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z razglasitvijo v »Službenih novinah«.

Likvidacija carinske unije med Avstrijo in Nemčijo

Kaj bosta izjavila Curtius in Schober — Stališče Francije — Razsodba haaškega sodišča

Zeneva, 1. septembra. n. Vse kaže, da se bo do potrditve večerajšnje informacije listov o avstrijsko-nemški carinski uniji. Včeraj popoldne in zvečer do kasne noči sta se Schober in Curtius posvetovala o izjavi, katero naj bi dal Schober v koordinacijskem odboru evropske komisije po objavi haaške razsodbe.

Dr. Schober bo v svoji izjavi naglasil, da je za sklenitev carinske unije treba vzeti v obzir stališče držav, ki so izven kombinacije in ki so z nezaupanjem sprejele na znanje načrt o tej uniji. Pokazala pa se je velika potreba, da se to nezaupanje odstrani, in sprito tega bo Avstrija likvidirala to afero. Težava je edino le v tem, da dr. Curtius ne more popustiti in se noče obenem izpostaviti, ker bi s tem vsekakor razgalil svoj neuspeh.

Francoski zastopniki se nočejo vtikati v to stvar, ker nočejo, da bi kdo mislil, da izvaja Francija kakšen pritisk na Avstrijo, marveč želijo, da bi načrt sam po sebi propadel. Vsekakor pa tukajšnji politični krogi vedo, da bo Francija, čim bo zadeva o uniji likvidirana, storila vse, da dobi Avstrija finančno pomoč, da bo mogla likvidirati svoje kratkoročne dolgeve napram Angliji, Menijo, da bo vsa ta operacija izvršena še pred zaključkom zasedanja sveta Društva narodov.

Dunaj, 1. septembra. AA. Avstrijski finančni minister dr. Redlich je objavil sporazum med

Avstrijo in »Angleško banko« glede povračila 4 milijonov funtov šterlingov, ki ga je posodila »Angleška banka« Avstriji o priliki nedavnih njenih težkoč. Finančni minister priznava, da je dobila Avstrija posojilo na enotedensko odpoved. Posojilo so pa podaljšali od tedna do tedna. Dr. Redlich pravi, da zahteva »Angleške banke« po povračilu tega posojila ni prišla nenaodoma. Glede tehničnih vprašanj načina povračila ni bilo pri pogajanju nobenih težkoč. Avstrija bo plačala prvi obrok tega posojila 1. septembra. Po mnenju dunajskih finančnih krogov dobi Avstrija v kratkem veliko mednarodno posojilo s pomočjo Francije.

Zeneva, 1. septembra. d. O napovedani nemški izjavi glede carinskega projekta se poroča: dr. Curtius pripravlja izjavo pred evropsko komisijo, da namerava nemška vlada otvoriti pogajanja o carinski uniji na najširši podlagi. Zato bo on naprosil evropsko komisijo, naj opusti za enkrat nadaljnje razpravljanje o načrtu za carinsko unijo.

Zeneva, 1. septembra. d. V ženevskih krogih se govori o razsodbi haaškega razsodišča nemško-avstrijske carinske unije sledeče: Mednarodno razsodišče v Haagu je odločilo s 9 proti 6 glasovom, da dunajski protokol iz leta 1931 glede nemško-avstrijske carinske unije ne soglašata z

ženevskim protokolom iz leta 1921. Z ozirom na to je postalo vprašanje neskladnosti carinskega projekta z mirovnimi pogodbami podrejenega pomena. Glede nadaljnega razvoja carinskega vprašanja trdijo francoski delegati da bo Svet Društva narodov jutri ali po jutrišnjem po kratki debati glede haaške razsodbe isto vzel kratkoma na znanje. Do kake principijelne rešitve vprašanja, ali spada vprašanje carinske unije in njega rešitev med one zadeve, od katerih zavisi gospodarska sanacija Evrope, na zasedanju Sveta Društva narodov ne bo prišlo.

Znižanje obrestne mere v Nemčiji

Berlin, 1. septembra. AA. Nemška narodna banka je znižala obrestno mero na 8 odstotkov. S tem ukrepom hoče banka olajšati ponovno odprtje borze. Nemške borze bodo odprte v četrtek.

Smrt direktorja lista »Le Temps«

Pariz, 1. septembra. AA. Direktor »Tempsa« Louis Mill je umrl. Bil je občinski zastopnik in dolgoletni levičarski poslanec.

Letošnji ženevski sestanki

Ženevski mesec se je pričel v ponedeljek s sestankom evropske komisije, in sicer njenega odbora za koordinacijo gospodarskih vprašanj. Na dnevnem redu je med drugim tudi znani predlog sovjetskega komisarja za zunanje zadeve Litvinova, naj bi države sklenile medsebojne pogodbe o ekonomskem nenapadanju.

Jutri se sestane komisija za proučevanje evropske zveze. Na dnevnem redu bodo tudi tu predvsem problemi gospodarske narave. Francoski zunanji minister, ki je predsednik te komisije, se letos vsled boleznih ne bo mogel udeležiti njenih posvetovanj, kajti v Ženevo pride šele 7. septembra. In po zadnjih poročilih tudi tedaj le za par dni.

Središče ženevskega meseca pa sta kot vsako leto tudi letos zasedanje sveta Društva narodov in pa njegova glavna skupščina. Letošnjemu zasedanju sveta DN, ki se je otvorilo včeraj, predseduje španski zunanji minister Lerroux. Predsedništvo mu pripada na podlagi reda, po katerem se štirinajst članov sveta vrsti v predsedovanju. Na podlagi istega vrstnega reda bo prihodnjemu zasedanju, ki bo v januarju 1932, predsedoval francoski zunanji minister Briand.

Na dnevnem redu zasedanja sveta DN je več političnih in gospodarskih vprašanj. Med političnimi vprašanji se najvažnejše nanaša na poljsko-nemški spor vsled dogodkov v Gornji Šleziji povodom zadnjih poljskih volitev. Svet DN se bo letos izrekel o poročilu poljske vlade o omenjenih dogodkih. Dalje bo svet DN razpravljaj tudi o odnosih med Poljsko in Gdan- skim. Razpravi o tem vprašanju bo prisostvoval tudi veliki komisar DN v imenovanem mestu.

V gospodarskem področju bo imel svet DN opraviti s poročili in predlogi komisije za evropska vprašanja. Važna bo razprava o poročilu o poljedelski hipotekarni banki. V tem pogledu bo svet DN moral ugotoviti, da ni nobena izmed kakih 20 držav, ki so podpisale konvencijo o mednarodni banki za agrarne kredite, te konvencije tudi ratificirala. Vsled tega ni nobenega izgleda, da bi mogel ta zavod začeti že letos delovati.

Nadaljnja točka dnevnega reda bo razprava o prošnji Avstrije za novo mednarodno posojilo. Končno bo moral svet DN izvoliti tri nove člane, ki naj nadomestijo Španijo, Venezuelo in Perzijo. Sodi se, da bo Španija zopet izvoljena, dočim bo Venezuela odstopila svoje mesto Boliviji, a Perzija Kitajski.

Najglavnejši del posvetovanj sveta DN pa bo razprava o vprašanju carinske unije med Avstrijo in Nemčijo. Na to vprašanje je v glavnem obrnjena pozornost evropske javnosti. Svet DN bo že danes v posesti razsodbe haškega mednarodnega sodišča o tem vprašanju. Naj bo ta razsodba kakršnakoli, vse kaže, da bo v Ženevi carinska unija med Avstrijo in Nemčijo definitivno pokopana, kajti Avstrija, ki nujno potrebuje finančno pomoč, ne dobi novih mednarodnih kreditov, če se ne odreče temu načrtu.

Tretji važni in vsaj teoretično tudi najvažnejši ženevski sestanek v septembru je letna glavna skupščina Društva narodov. Ta je sklicana za 7. t. m. Brez ozira na vsebino vprašanj, ki jim bodo posvečene razprave tega svetovnega zbora, bo letošnja glavna skupščina DN manj zanimiva od prejšnjih predvsem zato, ker se je ne udeleži noben ministrski predsednik. Pač pa bodo v Ženevi zbrani ob tej priliki vsi zunanji ministri — razen angleškega lorda Readinga, zunanjega ministra Anglije, ki ga bo zastopal lord Robert Cecil.

Dejstvo, da bodo ministrski predsedniki letos odsotni, je pomembno zato, ker je v nekaterih velikih državah prešlo vodstvo zunanje politike v njihove roke. To velja posebno glede Francije in Nemčije. Odsotnost ministrskih predsednikov na letošnjih ženevskih zborovanjih pomeni torej, da se tem zborovanjem ne pripisuje nikakoli izredna važnost. Kljub temu pa bi se znalo zgoditi, da bi ta ali ona država uveljavila predlagati odgovore razorožitvene konference, s čimer bi se glavna skupščina DN morala zopet dotekniti tega skrajno kočljivega vprašanja.

Le malo pa je verjetnosti, da bi večina tak predlog dopustila, in zato bo vse letošnje ženevsko zasedanje le bolj povprečne važnosti.

Komunistični izgredi v sodni dvorani

Atene, 1. septembra. AA. Med razpravo predtuhajšnim sodiščem proti direktorju in uredniku tujaknjega komunističnega lista zaradi prestopka po tiskovnem zakonu (klevete pravosodnega ministra Adramasa) so poskušali komunisti v dvorani napasti sodnika. Redarji so jih prišli in sodišče jih je na licu mesta obsodilo po zakonu na temnico 2 do 5 let.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 1. septembra. d. Severne Alpe: Prehodno boljše vreme. Sčasoma manj južnih vetrov, topleje. Južne Alpe: široko prevladuje.

Važna seja izvršilnega odbora SKJ

Sokolske tekme v Zagrebu — Ukrepi za izpopolnitev telovadnega sistema — Vprašanje gimnastične visoke šole — Prepoved intervencij pri oblastvih v osebnih zadevah

Beograd, 1. septembra. 1. Pod predsedništvom podstarešine brata Paunkovića se je vršila sredi seja izvršilnega odbora SKJ. Na tej seji so bila podana poročila načelnika saveza Bajželja o tehničnem delu in razvoju v sokolskih vrstah. Velik del poročila je bil posvečen predstojnim tekmam, ki se bodo vršile dne 20. IX. v Zagrebu. Z veseljem je bilo vzeto na znanje, da pošlje češkoslovaški Sokol na to tekmovanje svoje vzorne oddelke. Nadalje je bilo prečitano poročilo o vseh letošnjih izletih in večjih sokolskih prireditvah. Ugotovilo se je, da so vsi ti zleti pokazali, da je prava sokolska ideja prodira v notranjost vseh sokolskih vrst. Sklenjeno je bilo nadalje, da se mora sokolstvo Dravske banovine v kar največjem številu udeležiti odkritja spomenika kralju Petru Osvoboditelju dne 6. septembra v Ljubljani. Ob tej priliki položi savez na spomenik venec, kar bo opravila posebna delegacija. Končno je bilo sklenjeno, da se bo vršil dne 17. oktobra v Beogradu zbor vseh župnih načelnikov iz cele države, kjer se določi program vežb za vsa društva za vsesokolski zlet v Prago, ki se bo vršil prihodnje leto. — Za načelnico v sokolski župi Kranj je imenovana sestra Šega Nada.

Da se telovadba v sokolskih društvih pospeši in izpopolni, so sklenili poslati na visoko šolo

za telesno kulturo v Berlinu za dobo treh let tri študente, in sicer dva brata in eno sestro. Prav tako so sklenili v kratkem otvoriti drugo savezno prednjaško šolo. Za ta tečaj so vtilrali posebne kredite. Savez je tudi že začel proučevati vprašanje visoke gimnastične šole v naši državi. Sklenili so poslati na študijsko potovanje po zapadnih evropskih državah posebno delegacijo, ki bo proučila način, po katerem so organizirane takšne šole v velikih evropskih kulturnih centrih.

Brat dr. Belajčić, načelnik prosvetnega oddelka, je prečital obširno poročilo o sokolski prosveti. Poročal je, da se bo prosvetni tečaj v Novem Sadu pričel 5. septembra. Otvoril ga bo prvi podpredsednik brat Gangl. Na tem tečaju bo predaval tudi veliki češkoslovaški sokolski delavec Vincenc Stepanek.

Sledilo je poročilo gospodarskega odseka. Nato je poročal savezni tajnik br. Brozović o organizaciji dela v posameznih župah. In končno je odbor soglasno sprejel sklep, da ne sme nobeno sokolsko društvo in nihče izmed sokolskih funkcionarjev pri oblastih intervenirati za kakršnokoli posebno ugodnost. Nihče se ne sme kot Sokol zavzemati za kakršnokoli protekcijo s strani oblasti. Kdor ne bo izvajal tega sklepa, bo disciplinarno kaznovan.

Letošnji izvoz našega sadja

Seja centralne komisije za sadje — Izvozilo se je okoli 1000 vagonov sliv, jabolk in grozdja

Beograd, 1. septembra. AA. Centralna komisija za sadje je imela svojo tretjo sejo in na njej tole ugotovila: Čez Subotico se je izvozilo na Dunaj 109 vagonov sliv, na Češkoslovaško 409 vagonov, v Nemčijo 106 vagonov, v druge države 16 vagonov. Skupno se je izvozilo 640 vagonov sliv.

Jabolk se je izvozilo na Dunaj 88 vagonov, na Češkoslovaško 44, v Nemčijo 13, skupno 145 vagonov.

Grozdja se je izvozilo na Dunaj 97, na Češkoslovaško 80, v Nemčijo 31, skupno 208 vagonov.

Vsega skupaj je dospela samo ena pritožba z Dunaja zaradi dovoza nekaj vagonov nezrelih sliv. Uvedla se je preiskava preko upravnih oblast in Novem Sadu in Sarajevu.

Odbor je dalje izdelal tudi nove pravilnike, ki stopijo v veljavo 12. t. m.

— Izvozilo se je okoli 1000 vagonov — Novi pravilniki o izvozu

Naposled je odbor določil, kako se bodo razdelili krediti iz partije 936 (v višini 200.000 Din) na posamezne banovine.

Beograd, 1. septembra. AA. Centralna komisija za sadje opozarja pridelovalce na predpise o izvozu suhih sliv. Letos je vse sadje pozno dozorelo in tako 'udaj slive. Prepovedano je sušenje še nezrelih sliv in tudi prodaja takega sadja je nedovoljena.

Dunajski sadni trg

Dunaj, 1. septembra. d. Danes sta dospela 2 vagona italijanskega grozdja, 1 vagon italijanskih hrušk. Iz Jugoslavije je dospelo 5 vagonov bosanskih sliv, 4 vagona šumadinskih sliv, 1 vagon grozdja, 4 vagoni jabolk. Iz Bolgarije je dospel 1 vagon grozdja. Iz Madjarske: 12 vagonov grozdja, 6 vagonov sliv, 4 vagona jabolk. — Grozdje se je prodajalo po 52—56, jabolka 35—36, slive 30—35.

Preiskava o atentatu na list »Mezzogiorno«

Atentat sta izvršila dva kolporterja, ki sta se bila sprla z upravo lista

Rim, 1. septembra. v. Policija v Neaplju je zaključila preiskavo zaradi atentata, ki sta ga dva časopisna kolporterja izvršila dne 25. julija v galeriji Humberta I. pred vrati uredništva fašističnega lista »Mezzogiorno«. Eksplozivna bombe pred uredništvom tega lista je izvala med neapoljskimi fašisti silno razburjenje. Atentatu so pripisovali velik političen pomen in so priredili velikanske manifestacije za Mus-

solinija, da bi tako dokazali, da je vse mesto za fašizem in njegovega voditelja.

Preiskovalne oblasti so dognale, da bomba ni bila nevarna in da sta jo postavila pred uredništvo kolporterja Vincene Aioni in Alojz Caruzzo, ki sta se bila sprla z upravo lista in se hotela na takšen način maščevati. Atentat torej ni imel političnih motivov, oba atentatorja pa so izročili sodišču.

Prof. Moulin pred fašistovskim sodiščem

Obtožen zarote proti fašistični državi — Zasliševanje obtožencev Respekt pred zapadno Evropo

Rim, 1. septembra. v. Davi se je pričel pred fašističnim posebnim sodiščem za zaščito države in javno varnost proces proti profesorju Leonu Josipu Moulinu iz Bruslja ter njegovim tovarišem odvetniku Viktorju Albasiniju Scrossatiju iz Monze, učitelju Arialdu Fossatiju iz Lodija, vseučiliščniku Brunu Maffiju iz Milan a in milanskemu trgovcu Juliju Roggiju. Poleg teh sta bila obtožena tudi neki Marij Miselli in dr. Andrej Piri, ki so ju pa že med preiskavo oprostil vsake krivde.

Dne 30. marca t. l. je prišel gimnazijski profesor Leon Moulin s skupino belgijskih turistov iz Bruslja v Italijo. Turisti so potovali po vsej državi in se nato vrnili. Tudi profesor Moulin se je ravno pripravljaj na pot čez Alpe nazaj v domovino, ko so ga 10. aprila nenadoma aretirali. Pri preiskavi in zasliševanju so »dognali«, da je prinesel v Italijo več pisem, ki jih je podpisal antifašist Bassanezi. Ta ga je baje pripravil tudi do tega, da si je ogledal razna letališča, poizvedoval o protiletalski obrambi o fašističnih garnizijah, vojašnicah, o nadzorstvu javnih poslopj in listov. V pisnih pa so bila navodila za tajno antifašistično akcijo v Italiji.

Ko je 30. marca prišel profesor Moulin v Milan, je takoj oddal nekemu Faravelliju takšno skrivno pismo, Albasiniju pa poleg pisma zavoj antifašističnih letakov. Letake in pisma je baje prinesel v Italijo v kovčegu, ki je imel dvojno dno. Pri Moulinu so zaplenili tudi njegovo beležnico, v kateri si je baje zapisal vse važnejše podatke o vojaških in javnih zadevah.

Fossatija je Moulin spoznal v Parizu. Tudi zanj je prinesel v Milan pismo. Trgovca Roggi je baje hranil na svojem stanovanju Moulinov kovčeg. Maffi pa je bil istega političnega prepričanja kot Albasini in je z njim sodeloval. Po takšnih rezultatih preiskave so bili vsi obtoženi, da so delovali proti državi oblasti in kovali antifašistično zaroto.

Proces je otvoril davi kmalu po 9. uri predsednik posebnega sodišča znani general Cristini. Obtožnico je zastopal državni pravdnik Dessy, prof. Moulina je branil odv. prof. Gregoracci,

Albasinija dr. D' Angelantonio, Maffija odv. Terraza, Fossatija in Roggija pa odv. prof. Manasero. Kot obtožilne priče so bili zaslišani tajni policijski agentje Polito, Palazzi in Clerice.

Po uvodnih formalnostih so prečitali obtožnico, ki smo jo zgoraj v glavnem podali. General Cristini je nato prešel k zasliševanju obtožencev. Izmed teh je dobil prvi besedo glavni obtoženec prof. Moulin. Izpovedal je, da je res prinesel s seboj iz Belgije nekaj pisem za razne ljudi. O zapisnikih v svoji beležnici je dejal, da so se nanašali na popolnoma brezpomembne stvari.

Moulinovi soobtoženci so pri zaslišanju izjavili, da sploh niso krivi in da niso ničesar storili proti italijanskim državnim in fašističnim oblastem.

Razprava se je popoldne nadaljevala. Vse kaže, da se bo proces zaključil šele ob pozni večerni uri. Nekateri pa menijo, da se bo proces z malim presledkom ponovi nadaljeval, tako da bo sodba objavljena šele jutri zjutraj na vse zgodaj. Pri procesu se je zbralo mnogo ljudstva, domači in tuji novinarji in med drugimi belgijski senator Boucher. Očividno si takrat fašistične oblasti niso upale otežiti dostop v razpravno dvorano s posebnimi izkaznicami, ker bi jih to preveč diskreditiralo pred zapadno-evropsko javnostjo, katere zastopnik je sedaj pred fašističnim sodiščem.

Kako so se izdali zagrebški mesarji

Zagreb, 1. septembra k. Danes popoldne je imelo mesarno načelstvo sejo, na kateri so razpravljali o zelo važnih vprašanjih, med drugim tudi o cenah mesa, ki je bilo doslej v Zagrebu zelo drago. V zadnjem času pa se je pojavil v Zagrebu neki mesar, ki je začel prodajati meso po 6, 8 in 10 Din. Med mesarji je izzval veliko paniko. Tedaj so pa drugi pričeli prodajati meso po 4, 6 in 8 Din. Tako je na pr. mesar Mokrović, ki je imel doslej malo dela, te dni ubil 60 volov, ker je bilo pri njem toliko povpraševanje po mesu.

Zaključek italijanskih letalskih manevrov

Milan, 1. septembra. v. V nedeljo popoldne so se zaključile velike letalske vaje. Kakor znano, je pri vajah sodelovalo 894 letal, ki so se razdelila v dva tabora. Tabor, ki je imel manjše število letal, je branil takozvan nacionalni teritorij, tabor B je igral vlogo sovražnika in je imel okrog 100 letal več kot nasprotnik. Po petdnevnih borbah je sovražnik (stranka B) uničil Genovo, Spezio, železniško progo severno od Bologne in v nedeljo s silnim napadom, pri katerem je sodelovalo okrog 400 letal, še center nacionalnega teritorija — Milan. Stranka A je bila spričo tega prisiljena, da je prosila za premirje, in s tem so se manevri zaključili.

Po uradnih poročilih je bilo pri letalskih vajah poškodovanih pet letal. Pet letalcev je bilo ranjenih, eden pa je vsled ran umrl.

Danes so se pričele v Massaciuccoli in Ferrari velike letalske manifestacije. Pred množico, ki se je zbrala iz vseh krajev, so najprej defilirala vodna, nato pa ostala letala. Maršal Badoglio in letalski minister Balbo, ki sta vodila manevre, sta izjavila, da so dale vaje mnogo novih izkušenj. Rimska »Tribuna« pravi, da so vaje natančno pokazale, kakšna bo vojna v bodočnosti. Na manevrih so dognali, da je množestveni nastop letal mnogo bolj učinkovit kakor v manjših skupinah.

Jutri se bodo letalske manifestacije zaključile in nato se letala povrnejo v svoje baze.

Izpiti za strokovne učiteljice

Beograd, 1. septembra. AA. Izpiti za državne strokovne učiteljice za ženska ročna dela (prej III. kategorija) se bodo vršili 26. septembra pred komisijo ministristva za trgovino in industrijo v prostorih višje ženske obrtne šole v Beogradu.

Dovolitev popusta na železnih

Zagreb, 1. septembra. AA. S sklepom generalne direkcije državnih železnic št. 71.327 je dovoljen udeležencem proslave posvetitve zastave Jadranske straže v Zagrebu 75-odstotni popust za vožnje na železnih in državnih parnikih. Popust velja od 4. do 9. septembra

»Grof Zeppelin« prispel v Brazilijo

Berlin, 1. septembra. AA. Po najnovejših brezžičnih vesteh je zrakoplov »Grof Zeppelin« preletel otok Fernando Noronha že danes dopoldne in se bliža južno-ameriški obali z 80 miljami hitrosti na uro. Zrakoplov bo prispel v Natal ob 4 popoldne južno-ameriškega časa.

I. mednarodni šahovski turnir na Bledu

Aljehin vodi daleč pred vsemi.

Bled, 1. septembra. AA. Danes so se nadaljevale prekinjene partije mednarodnega šahovskega turnirja.

Partija Aljehin—Vidmar je bila ob prekinitvi za jugoslovanskega velemejstra, ki je imel kvaliteto manj, nevzdržna. Branil se je le še 8 potez in se po 60. potezah vdal.

V partiji Kostić—Colle je črni uveljavil kmeta, ki ga je imel več od svojega nasprotnika, in Kostić se je moral v 58. potezah vdati.

Kashdan je imel ob prekinitvi proti Flohru, kakor se je naknadno ugotovilo, dosti močnejšo pozicijo in bi bil moral, če bi bil igra prav nadaljeval, dobiti. Toda njegova prva poteza, ki jo je danes napravil, je bila pogrešna in Flohr je počasi dobil premoč. Izsilil si je močan napad, zagrozil z matom in prisilil svojega nasprotnika, da se je v 66. potezi vdal.

Kostić kot črni se je proti Vidmarju obupno branil, toda beli je kmata, ki ga je imel več, sistematično spravil do veljave, si naposled osvojil še enega kmeta in v 67. potezi zmagal.

Partija Tartakower—Spielmann je ob prekinitvi kazala na nedvoumen remis, čeprav je imel Tartakower enega kmeta več. Beli se je navzile temu vztrajno trudil, da bi zmagal, vendar se je moral po 92. potezah zadovoljiti z remijem.

V partiji Bogoljubov—Kashdan je bil črni v zadnji potezi pred prekinitvijo zagrešil napako in tako izgubil danes figuro in partijo. Partija se je končala po 74. potezah. Če ne bi bil Kashdan napravil omenjene napake, bi bil lahko izvojeval remis.

Končno stanje po sedmem kolu je tole: Aljehin 6 in pol, Spielmann 5, Bogoljubov 4 in pol, Vidmar 4, Kashdan, Flohr 3 in pol, Kostić, Astaloš, Niemcovič, Colle 3, Pirc, Marrocy, Stoltz, Tartakower 2 in pol.

V sredo nastopijo ti pari: Spielmann—Kashdan, Marrocy—Bogoljubov, Aljehin—Flohr, Kostić—Pirc, Stoltz—Niemcovič, Tartakower—Colle in Astaloš—Vidmar.

Partija z blejskega turnirja

Odklonjen damski gambit

Beli: Pirc	Črni: Aljehin
1. d2—d4 d7—d5	13. Sc3—d5 Td8×d5
2. c2—c4 e7—e6	14. Dd2×d5 Lf8—d3
3. Sb1—c3 c7—c5	15. Dd5—b3 Lg4×Td1
4. c4×d5 c5×d4	16. Db3×La3 Df8×f3
5. Dd1—a4+ Lc8—d7	17. Da3—d3 Ld1—g4
6. Da4×d4 e6×d5	18. Sg1—f3 Lg4×f3
7. Dd4×d5 Sb8—c6	19. Dd3—f5+ Kc8—b6
8. Lc1—g5 Sg8—f6+	20. Df5×f3 Df2—e1+
9. Dd5—d2 h7—h6	21. Kc1—c2 Th8—c8
10. Lg5×f6 Dd8×f6	22. Df3—g3+ Sc6—e6
11. e2—e3 0—0—0	23. Kc2—b3 Dc1—d1+
12. 0—0—0—0 Ld7—g4	24. Kb3—d3 Tc—c5

Beli se vda.

Odkritje spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani

Četrtnska vožnja

Z odlokom ministra saobračaja M. S. br. 22219 je veljavnost vozne olajšave podaljšana na čne-ve od včerajšega 4. do včerajšega 10. septembra in razširjena na celo državo. Način izdaje teh legitimacij po odboru za postavitve spomenika v Ljubljani ostane isti, kakor doslej za vse kraje Dravske banovine in sosednih srezov do Zagreba in Karlovca. Udeleženci iz krajev izven Dravske banovine pa si morejo preskrbeti legitimacije ali potom občin, kjer prebivajo, ali pri zastopstvih Putnika v Zagrebu, Splitu, Šibeniku, Sarajevu, Dubrovniku, Novem Sadu, Subotici, Velikem Bečkerek, Beogradu, Osijeku, Vrnjački Banji in na Sušaku ali pa neposredno pri Odboru v Ljubljani, Kongresni trg 1, II., če vpošljejo istočasno z naročilom po 2 Din za vsako naročeno legitimacijo, bodisi v gotovini, bodisi v znakah in priložijo tudi potrebne znamke za pošiljatev legitimacij. Lahko pa tudi naročnik zahteva na pošti bianco-položnico poštne hranilnice, katero izpolni z naslovom »Odbor za postavitve spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani, Kongresni trg 1, II.« in s številko ček. računa tega odbora 14.673; od pošte potrjeno položnico pa priloži svojemu naročilu, nakar mu bodo legitimacije takoj odposlane.

Kresovi

Na predvečer slovesnega odkritja spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju v Ljubljani dne 6. sept. se bo v Ljubljani otvorila vrsta svečanosti s slavnostno bakljado po mestu in z razsvetljavo mesta.

Dne 5. septembra ob 20. uri (8. uri zvečer), ko bo zažarel v svitu nebroj luči starodavni ljubljanski grad, se bo raz njega razlagala daleč v okolico Ljubljane slavnostna fanfara v znamenje pričetka slavnosti. Fanfara bo prenašal radio po celi državi.

Tedaj naj bo po vseh krajih po starem slovanskem običaju ta znak prevzet od vrha do vrha, kjer naj zažare daleč vidni kresovi, znamenje veselja in radosti.

Torej 5. septembra ob 20. uri na vs. vrhove in daleč vidna mesta kresove!

Vožnja v Ljubljano in povratek

Dosedaj je že prispelo nad 20.000 prijav za železniško vožnjo v Ljubljano k odkritju spomenika dne 6. septembra. Ogromno število jasno pričja, kako je prebivalstvo pravilno razumelo veliki pomen tega dogodka. Prijave pa še vedno prihajajo.

Jasno je, da bo pri takem številu udeležencev naval na železnice izredno velik in bodo

mogle slednje zmagovati ves promet le tedaj, če se bodo vsi udeleženci točno ravnali po navodilih, ki bodo prihodnje dni objavljena v časopisih.

Za sedaj moramo še objaviti, da bosta vozila iz Maribora dva posebna vlaka, na katera bodo najbrže imeli priključek tudi stranske proge. Poseben vlak bo vozil tudi iz Trbovelj, od koder se je prigrasilo 1600 udeležencev.

Za povratek bo tudi poskrbljeno in bodo vozili dne 6. septembra med 10. in 11. uro zvečer iz Ljubljane posebni vlaki v vse smeri, tako da bo vsakomur omogočena udeležba pri odkritju, ne da bi imel prekomernih stroškov s prenočevanjem.

Železniška uprava je tudi odredila, da se morejo kupiti polovične karte na p.dlagi legitimacij za vožnjo v Ljubljano k odkritju tudi že v predprodaji, tako da ne bo posebnega navala tik pred odhodom vlakov in da ne bi vsled tega nastale zamude. Poslužujte se zato v čim večji meri te predprodaje, ker si s tem tako sebi kakor tudi železniški upravi pomagata.

Odbor za postavitve spomenika
Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju
v Ljubljani, Kongresni trg 1, II.

Prebivalstvu Spod. in Zg. Šiške!

Dne 6. t. m. bo Ljubljana odkrila našemu narodnemu osvoboditelju kralju Petru Velikemu spomenik.

Podpisana društva iz Spod. in Zg. Šiške so na svojem sestanku dne 24. m. m. sporazumno sklenila, da se udeležijo te proslave in skupni povorki, v kolikor ne bodo njihovi člani v krajih prideleni matičnim društvom.

Zato vabimo tudi ostalo občinstvo Spod. in Zg. Šiške, da se priključi naši povorki, ki bo korakala pod skupnim imenom »Šiška«.

Da bo povorka slikovitejša, naj nastopijo udeleženci po možnosti v narodnih nošah in to peš, na konjih ali v skupinah na lepo okrašenih vozovih. Konji pa morajo biti mirni in neplašljivi, da se ne priglodi kaka nesreča.

Jahači v narodnih nošah, ki nimajo konj, se lahko zgledajo v knjižnici Čitalnice na Celovški cesti št. 61 od 6. do 8. ure zvečer.

Zbirališče vseh udeležencev v nedeljo ob pol 9. uri pred gasilskim domom v Sp. Šiški, odkoder odkoraka povorka točno ob 9. uri proti mestu.

Prebivalstvo Spod. in Zg. Šiške, pokaži se! Ciril Metodova družba, moška in ženska podružnica, Čitalnica, ŽSK Hermes, Katoliško prosvetno društvo, Sokolsko društvo v Spod. in Zg. Šiški, Društvo strojevodij, Prosvetno društvo »Vodnike v Zgornji Šiški, Društvo za zgradbo Sokolskega doma.

Ustanovitev Ipavčeve pevske župe v Mariboru

Ustanovitev pevske zveze za bivšo štajersko

Maribor, 31. avgusta.

Po dolgih neplodnih letih pripravljanja je ko- nečno vendarle tudi štajerski del Slovenije pri- šel do svoje pevske organizacije v okviru Ju- goslovanske pevske zveze. Do leta 1925. so bila pevska društva Slovenije združena v Zvezi slovenskih pevskih društev in v Pevski zvezi. Tedaj pa je prva pristopila k JPZ, ki ima svojo centralo v Beogradu, in se je dogovorila z njo delila v dva dela, v kranjski in v štajerski del, oziroma v dve župi, eno s sedežem v Ljubljani, drugo s sedežem v Mariboru. Ljubljanska župa, ki nosi ime po mojstru Mateju Hubadu, se je ustanovila takoj in trajno posluje, naša pa se je zvijala v težkočah različne narave. Omenimo naj, da je obstojal že leta 1925. pripravljalni odbor, ki pa ni prišel preko formalnosti, in tak odbor se je na novo sestavil tudi leta 1928 z dr. Bezjakom na čelu, a bolezen poslednjega je zopet ustavila vse delo. Šele v zadnjem letu so se odločili krogi lotiti perečega vprašanja z vsvo resnostjo in novi pripravljalni odbor je skle- nil, da se ustanovitev pevske župe izvede brez ozira na število prijavljenih društev.

Tako je prišel tudi dan ustanovitve naše pev- ske župe in v soboto dne 29. avgusta 1931 ob

18-30 je bil v prostorih Glasbene Matice v Ma- riboru ustanovni občni zbor, ki so se ga udele- žili zastopniki glavnih mariborskih (in tudi iz okolice), celjskih in ptujskih društev. Na usta- novni občni zbor je prišel tudi pevovodja Huba- dove pevske župe g. Zorko Prelovec, mojster g. Matej Hubad je pozdravil ustanovitev s po- sebnim pismom, predsednik Hubadove PZ gosp. dr. Švigelj pa je poslal brzojavni pozdrav. Ob- takem splošnem ugodnem razpoloženju je pre- sednik pripravljalnega odbora g. prof. Mirk otvoril občni zbor, pozdravil udeležence in izrazil svoje veselje nad dejstvom, da je tudi pri nas prodorilo razumevanje potrebe po skupni pevski organizaciji, in podelil besedo zboroval- cema Vokaču in Faganelu, ki sta orisala kratek historijat priprav za ustanovitev, nakar je naš Prelovec v zanimivem in izčrpnem govoru pojasnil mnoge točke pravilnika in nas sezna- nil z resnimi stremiljenji celokupne JPZ, zlasti kar se tiče upoštevanja visoke kulturne vred- note zborovskega petja s strani kompetentnih faktorjev.

Nato se je prešlo k izvolitvi župne uprave, o kateri smo poročali že v včerajšnji številki. Po volitvi so bili sprejeti še naslednji pred-

logi: Naša pevska župa se v počastitev spomina prvih slovenskih glasbenikov iz zelene štajer- ske, bratov dr. Benjamina in dr. Gustava Ipavca, čijih delovanje je z našim življenjem bilo najmožje spojeno, imenuje Ipavčeva župa v Ma- riboru; določi se prva nedelja v maju kot sku- pen župni pevski praznik, in ob tej priliki bodo tudi redni letni občni zbori in pevski koncerti včlanjenih pevskih društev; določi se sodelova- nje župnih članov pri proslavah na državni praznik 1. decembra; župa si, analogno kakor Hubadova pevska župa, prisvaja kot svoje ofi- cijelno glasilo pevske revije »Zboric«, ki jo izdaja pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, pri čemer ostane razumljivo samo po sebi, da je glasilo celokupne JPZ »Muzički glasnik«, ki iz- haja v Beogradu, tudi glasilo naše župe.

Ko si je upravná ekskultiva, po pravilniku obstoječa iz predsednika, tajnika in pevovodje,

zabeležila nasvete nekaterih udeležencev v teh- ničnem in organizatoričnem pogledu, je pred- sednik prof. Mirk v daljšem govoru polagal važnost na čim resnejšo in smotno delovanje ter izrazil nado, da bo tako možno dati župi pravičen in izdaten razvoj in korist našega zbo- rovskega petja. Zahvalil se je vsem udeležem- cem za številni obisk ter zaključil zborovanje.

Pripominjamo še sledeče: Občnega zbora se je udeležilo 8 pevskih zborov, ki so se obenem včlanili v pevsko župo. Hubadova pevska župa šteje nad 30 članov. Tako število lahko doseže tudi naša. Treba je le dobre volje, iskrenega razpoloženja in primerne misli. Vabljeni so torej vsa pevska društva, da se včlanijo v novo ustanovljeno pevsko župo. Prijavijo naj se pis- meno na naslov: Odbor Ipavčeve pevske župe v Mariboru, ki jim pojde tudi z vsemi potreb- nimi nasveti in pojasnili na roko.

Pičman načelnik Zveze obrtnih zadrug

Za podnačelnika je bil izvoljen g. Mihelčič

Ljubljana, 1. septembra.

Na prvi redni seji novoizvoljenega načelstva Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani je bila z veči- no glasov proti enemu glasu sklenjena potrdi- tev sklepov seje konstituantne, o kateri je »Ju- goslovan« že poročal. Častni načelnik Zveze Franchetti je odstopil kot načelnik zveze, nakar je bil izvoljen za načelnika g. Pičman, za pod- načelnika pa g. Mihelčič. Ob tej priliki je član načelstva šimenc ugotovil, da je bil g. Mihelčič tisti, ki mu gre zasluga, da je postal »Obrtni vestnik« iz mesečnika tednik.

Zanimivo je, da je novoizvoljeni načelnik g. Pičman odklonil dosedaj običajni honorar na- čelniku v znesku 1000 Din. Na njegov predlog sta bila izvoljena za blagajnika pekovski moj- ster Karol Vidmar, za blagajnika pa precizni mehanik Ljudevit Baraga.

Konzorcij »Obrtnega vestnika« bodo tvorili

še naprej imenovanci iz Obrtniškega društva: Pičman, Kregar, Rožič, od Zveze obrtnih za- drug pa: Mihelčič, Vidmar, Gogala (Jesenice) in Bizjak (Krško).

Ker so izstopili iz »Obrtniške samopomoči« nekateri odborniki, so bili izvoljeni v odbor gg.: Križnar, Hinko Šimenc in Karol Vidmar.

Tajnik Vladimir Pfeifer je podal izčrpen re- ferat o davku na poslovni promet in o izobrazbi obrtniškega naraščaja. Vajeniška predavanja se bodo vršila odslej do dvakrat mesečno, od časa do časa pa se bodo prirejale z vajenci poučne ekskurzije v industrijska podjetja.

Načelstvo Zveze je razpravljalo tudi o Zana- tski banki in o sodelovanju zadrug in je bilo sklenjeno, da stopi načelnik Pičman osebno v stik s centralo in podružnico te banke in da skuša doseči konkurenčno prednost pred dru- gim tvornimi zavodi.

Za povzdigo domače rudar- ske in plavžarske industrije

Trbovlje, 1. septembra.

V petek, 28. avgusta t. l. se je vršila v Beo- gradu konferenca novoustanovljene Zveze ru- darskih in plavžarskih podjetij kraljevine Ju- goslavije, katere se je udeležilo veliko število čla- nov iz Beograda, Zagreba, Ljubljane, Sarajeva in drugih krajev naše države. To je bil prvi sta- novski zbor celokupne rudarske in plavžarske industrije v naši državi po ustanovitvi koncem maja t. l. Ta zveza je nastala po prostovoljni likvidaciji vseh prejšnjih rudarskih zvez in se razlikuje od prejšnjih zvez zlasti v tem, da so v njej včlanjena tudi vsa državna in plavžarska podjetja v državi.

Na konferenci je bilo ugotovljeno, da je zveza od meseca junija porasla za 29 rudarskih in plavžarskih podjetij in da se še vsak dan pri- javljajo novi člani.

Od časa ustanovitve je predsedstvo zveze pod- vzelo niz ukrepov na merodajnih mestih za zaščito in napredek rudarske in topilniške stro- ke. Tako je bila zveza z odobrenjem ministra za gradbe pozvana, da pošlje svoje predstavnike na veliko konferenco o elektrifikaciji, ki se bo v kratkem času vršila.

Na konferenci je bilo z zadovoljstvom ugotov- ljeno, da so mnoge državne in privatne usta- nove pokazale popolno razumevanje, da poma- gajo širjenju uporabe domačega premoga vseh vrst, kakor tudi vseh domačih rud in kovin. Tako je ministrstvo prosvete s posebnim raz- pisom priporočalo vsem prosvetnim ustanovam, da pri nabavljanju premoga za ogrev in prvi vr- sti naročujejo domači premog in lignit. Slični apeli so izšli tudi s strani drugih resorov, ka- kor od ministrstva vojske in mornarice, mini- strstva za trgovino in industrijo in za šume in rude.

Prav posebno pažnjo pa je zveza posvetila uporabi tujega čvrstega in tekočega goriva za one svrhe, kjer se domače čvrsto gorivo lahko upotrebi z istim uspehom kot inozemsko, pri čemer se mora upoštevati dejstvo, da so domača goriva vedno cenejša. Uprava je, odobravajoč to akcijo, sklenila, da jo nadaljuje, kajti nepo- trebni uvoz inozemskega premoga ne predstavlja samo nevarnost za domače premogovnike, marveč povzroča tudi veliko škodo celokupne- mu narodnemu gospodarstvu, ker denar, ki se plača za nakup tujega premoga, koristi samo inozemskim premogovnikom in državam. Zveza je sklenila, da v mejah zakonov in, imajoč v

vidu interese vsega narodnega gospodarstva, pri vsaki priliki dvigne svoj glas in se bori proti ustanavljanju vsakovrstnih instalacij, ure- njenih za inozemsko čvrsta goriva, ko se pred- hodno na podlagi strokovnih mnenj ugotovi, da lahko domači rudarski proizvodi zadostijo vsem potrebam. To se osebno nanaša na tovarniške instalacije, na instalacije za parni ogrev in za ogrev raznih držav in avtonomnih nadležtev in ustanov.

Uprava je sklenila, da se kongresa zbornice in gospodarskih organizacij, ki se bo vršil dne 12. in 13. septembra t. l., tudi Zveza udeleži in pripravi vse potrebne podatke o stanju in po- trebah rudarskih in plavžarskih podjetij v kra- ljevini. — Zaščita domačih premogovnikov je mogoča le s podporo merodajnih krogov in s odobravanjem široke javnosti, ki bo omogočila, da zavzame domače gorivo v notranji potrošnji ono mesto, ki mu pripada. — Ko se bo to do- seglo, bodo domači premogovniki v stanju, da povečajo kapaciteto svoje proizvodnje. S pove- čanjem produkcije in jačanjem uporabe pre- moga bodo premogovniki v stanju znižati pro- izvajalne stroške in s tem tudi cene premoga. Z ozirom na splošno mednarodno težnjo, da se carinske meje povsod postopoma odpravijo, mora Zveza v zaščito domačih premogovnikov in topilnic zahtevati, da se poveča uvozna ca- rina na tuje gorivo.

Uprava je usvojila načrt poslovnika, glasom katerega se je v Zvezi radi pravilne razdelitve poslov delo razdelilo v dve sekciji in sicer ru- darsko in metalurgijsko. Obe sekciji bosta ta- koj pričeli z delom, pa potom anket in konfe- renc zberejo material in proučujejo vse pro- bleme v vezi s posameznimi panogami rudar- stva in plavžarstva. Premogovni sekciji se je takoj naročilo, da pozove in zaslliš vse domače premogovnike o vprašanju najnovejše medna- rodne konvencije o delovnem času v rudnikih premoga in lignita. Ta konvencija je bila me- seca junija letošnjega leta v Ženevi sklenjena po neki konferenci, ki jo je sklical mednarodni urad dela, in predstavlja veliko važnost za ru- darsko industrijo.

Koncem te konference je bilo predsedništvu in tajništvu stavljeno v dolžnost, da z ozirom na mnogostevilne in velike težave, ki otežujejo proizvodnjo in izvoz rude in metala, zbere in uredi ves potreben material, na podlagi ka- terega se bo ugotovilo, kakše mere bo treba poduzeti za zaščito metalnih rudnikov in me- talurgijskih podjetij.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

Vkljub temu pa ga je naslednjega večera pre- treslo, če je pomislil, da bi utegnila zdaj Arijana od- povedati sestanek, in vedno bolj se je vzemirjal. Bil je priprčan, da bi bilo to samo povračilo in mašče- vanje, ker jo je sinoči samo pustil. — Toda njegov nemir ni bil utemeljen. Arijana ni odpovedala sestan- ka in ob osmih in pol točno se je pojavila kakor po navadil na pragu vrat.

Bil je presenečen, ko jo je videl tako nežno in slabotno in se zavedel vse njene šibke postave. Samo čelo in oči so izdajale neko silo. In hkratu je vzkliklo v njem neko novo, nenavadno čuvstvo do nje: Videl je v njej nebogljeno deklico, ki je tako sama sredi viharnega življenja. Vkljub vsemu je bila samo sla- boten, nebogljen otrok, ki je hotel brez zaščite klju- bovati vsem nevarnostim. In nihče je ni opozoril na nevarnosti. Tudi njo bo življenje strlo kakor mno- go drugih, ki niso bili slabši od nje, ki so nekoč pogumno in izzivalno z vztrajno glavo šli v boj. In na ovinku svoje poti je začela ob skalo, ob njega Konstantina Mihaela, trdo, neusmiljeno skalo. In videl je pred sabo njeno žalostno bodočnost.

32

»Ubogi otrok, ta zgodba se bo slabo končala zate. Karkoli nameravaš, nekoč me boš vzljubila, jaz pa se nekega dne odpeljem in odpotujem v Shanghai ali Novi York in te pustim samo; zapuščeno v tem člo- veškem morju, ki te Rusija.«

Nekaj trenutkov ga je obvladala neskončna otož- nost. Odpustil ji je nejasno preteklost, zakaj tudi ona je nekoč, ko je bila še mlada, sanjala o svojem vzoru, ki ga ni mogla doseči, zato so se morali pokoriti vsi oni, katere je srečavala.

Prijel jo je pod pazduho, jo stisnil k sebi in jo peljal v hotel. Ves večer je bil vesel in nežen z njo. Arijan ni ušla, da je njen prijatelj dobre volje. Pre- pustila se je nepremagljivemu toku njegovih božanj, ki so mu privrela iz srca. Prvič je pozabila na svojo vlogo, se stisnila k njemu in se mu privrila v naročje. Ko se je oblačila mu je pripovedovala najbolj noro- glave porednosti iz svojih otroških let — v Konstan- tinovih očeh so bili to časi brez nevarnosti.

To pa je bila le kratka vmesna igra. Malo dni za tem, se je znova pričel nespravljivi, pritajeni boj. Nekega večera, ko je bila Arijana nekam bolna, sta sedela v salonu pri čaju. Začela je govoriti o njunih odnosih. Zahvalila se mu je, ker je tako ostro in preudarno začrtal njih meje.

»V tem spoznavam bistrotnost in izkušnost svojega prijatelja. Vam gre zahvala, da je med nama vse tako jasno in preprosto, dvoumnosti so nemogoče. V bistvu sem prosta in vi tudi. Sklenila sva pač

rahlo zvezo, da se poveseliva, in ne bom vam prikri- vala, da ste mi v resnici dali radosti.«

»To je preveč,« jo je prekinil Konstantin. »Saj poznaš stihle Vigny-ja:

— — — Radost je, ki jo ljubita,

Mož je sirov, on jo jemlje in je ne zna vzbujati.«

»Ne poznam sicer teh stihov, toda poznam vse- bino, kakor se pravi. (Konstantin se je razjezil nase zaradi tega citata.) In najino razgovarjanje je pri vsej reči tudi nekaj vredno. V splošnem so moški pretrpasti. Ko sem trudoma izprašala, kar sem že- lela zvedeti, so takoj utihnili.«

V svoji notranjosti je Konstantin napravil kisel obraz. Toda kako bi mogel Arijano zadržati? Skušal je dati pogovoru drugo smer, toda po preračunanem miselnem redu se je vrnila k prejšnji temi:

»In ker sva prosta, moreva delati, kar nama prija. Vi si morete vzeti ljubico — (Izvrstno, pozna mojo zgodbo, je pomislil Konstantin) — jaz pa prijatelja. Ne bova varala drug drugega, ker naju ne veže lju- bezen in sva to že vnaprej vedela.«

»O, ne, ni prav tako!« je vzkliknil Konstantin, ki si ni mogel več dušiti svojih občutkov. »S tako delitvijo se ne strinjam! Ne, tisočkrat ne. Dokler si moja, ne smeš biti nikogar drugega. To si zapomni!«

»Tudi če bi imela kakega ljubimca, vi bi tega itak ne vedeli.«

»Hudo se motiš. Jaz bi vedel, takoj bi vedel.«

»In?«

Ali ste že slišali o Johnu Wanamackerju?

Zgodba o Johnu Wanamackerju je zgodba o siromašnem malem dečku, ki je kot sin revnega opekarja s 13 letom vstopil v malo trgovino, kjer si je priboril najodličnejše mesto. Umrl je 1. 1922. v 84 letu in je danes njegovo ime poleg Fordovega in Rockefellerjevega najpopularnejše v Ameriki.

Do 13. leta je vozil na vozičku opeko in ilovico. V 14. letu je vstopil v malo oblačilnico. Bil je zelo živahen in podjeten in ko so stranke prihajale v trgovino, so vedno povpraševale po Johnu. Njegov šef je o njemu menil: »Ta deček bo še daleč prišel, vedno nekaj organizira. Ko mu je bilo 21 let, je odprl lastno malo trgovino. Prvi dan je prodal blaga za nekaj več kot 25 dolarjev. Od tega izkupička je dal 25 dolarjev za reklamo. Ni torej sedel pri mizi in čakal na odjemalce, temveč je oglaševal.

Tekom enega tedna je trgovina že lepo cvetela. Wanamacker je zelo dobro poznal učinek reklame. V njegovi poznejši večji trgovski hiši je že ob 9. uri zjutraj igrala godba. Na ta način se je začel delo pri njem. Čeravno sam ni imel izobrazbe, je kasneje za svoje nameščenice ustanovil trgovsko univerzo. On in njegovi uslužbenci so bili nadvse postrežljivi in vedno pripravljeni strankam na uslugo. Njegovo bogastvo je raslo od dne do dne. Postal je zelo priljubljen in popularen ne samo zato, ker je prodajal blago po volji odjemalcev, ampak ker je tudi vedno povedal resnico, ki so jo do tedaj ameriški trgovci vedno zamočevali. Če ste pri njem kupili zlato uro, ste bili prepričani, da je res zlata, in če ste kupili klobuk, za katerega je dejal, da je pariški — je bil res pariški.

Wanamacker je bil prvi ameriški trgovec, ki je oglaševal mnogo, zelo mnogo. Prvi ameriški trgovec, ki je oglaševal na celih straneh. Uspeh njegovega organizatoričnega dela in njegovega reklamnega dela ni izostal. Njegovi celostanski oglasi, s katerimi je pridobil vedno nove in nove odjemalce — stari odjemalci so mu ostali zvesti radi njegove vsestranske postrežljivosti in kulantnosti —, so stori, kar je od njih pričakoval.

Wanamacker je 1. 1922. zapustil največji trgovski dom v New Yorku in največji trgovski dom v Philadelphiji. Vrednost njegovih zgradb je bila cenjena na 12.500.000 dolarjev. Dnevni promet njegovega podjetja je znašal 1.250.000 dolarjev. Imel je 17.000 nameščenec — 17.000 dobrih prijateljev, katerim je bil dobri oče.

To je življenjska zgodba tako znanega in tako popularnega Wanamackerja, ki je s svojimi oglašaji, v katerih je povedal vedno resnico o tem, kar je imel na zalogi, dosegel bajno bogastvo.

Povedali smo to zgodbo, ker je pri nas še vedno mnogo ljudi, ki reklame ne upoštevajo dovolj. Koliko novih tržišč in koliko novih odjemalcev bi lahko še našli s smotreno in premišljenim propagando, posebno sedaj, za časa velesejma in »Kraljevega tedna«!

Uprava »Jugoslovanac« je svojim naročnikom in poslovnim prijateljem za nasveti vedno na uslugo in jih bo postregla točno, hitro in v popolno zadovoljnost. Obiščite nas v našem novem poslovnem lokalu, Ljubljana, Gradišče 10 (Hiša Hranilnice Dravske banovine), ali pa kličite telefonsko številko 30681.

Naročnina »Jugoslovanac« se plača vedno v naprej in sicer najpозnejše do 15. v mesecu.

— Kmetovaleem. Na podlagi pravilnika o banovinskih davčninah za leto 1931-32 se pobira v Dravski banovini tudi posebna banovinska davčina na one kmetijske hiše, ki so oproščene državnega neposrednega davka, po čl. 32., točka 15. zakona o neposrednih davkih, ter banovinska taksa na živinske potne liste, in sicer za veliko žival Din 6, za drobnico Din 3. Z ozirom na obstoječo gospodarsko krizo, ki najbolj obutno zadane kmečki stan, in z namenom znižati javne davčne kmečkega prebivalstva, je gospod ban Dravske banovine s svojo odločbo z dne 29. avgusta 1931, VII. No. 17600/1 odredil, da se omenjena banovinska davčina na hiše v proračunskem letu 1931/32 ne pobere. V kolikor pa je že plačana, jo bo kraljevska banska uprava uradoma povrnila. Z veljavnostjo od 1. septembra 1931 dalje je gospod ban tudi znižal banovinsko takso na živinske potne liste, in sicer za veliko žival od Din 6 na Din 3. Taksa na živinske potne liste za drobnico ostane sicer neizpremenjena, vendar pa se sme na en živinski potni list proti plačilu le enkratne takse Din 3 vpisati poljubno število drobnice. Zupanstva v Dravski banovini so bila o tem obveščena s posebno okrožnico.

— Sestanek perutinarjev v Ljubljani. Kmetijska družba v Ljubljani prireja dogovorno s kraljevo bansko upravo, odd. za kmetijstvo, sestanek vseh perutinarjev, ki se bo vršil v ponedeljek 7. septembra ob 10. uri v družbeni dvorani v Ljubljani, Novi trg 3. Namen sestanka je, določiti nadaljne smernice za večje pospeševanje te prevažne panoge, predvsem med našim kmečkim ljudstvom. — Uvodopna bo kratko predavanje g. inž. Absca o standardu štajerske rjave kokoši. Dalje smernice za pospeševanje perutinarstva na kmetih. Končno se bodo razmotrila razna važna vprašanja, ki se tičejo umne reje teh prekoristnih domačih živalic. Na sestanku so vabljeni vsi perutinarji, ki se pečajo praktično z rejo perutnine, ne oziraje se na to, ali pripadajo k temu ali drugemu društvu.

— Pravniški kongres v Skopju. Stalni odbor je odločil, da se bo vršil IV. kongres jugoslovanskih pravnikov v Skopju v dneh 4., 5. in 6. oktobra t. l. Kdor se namerava kongresa udeležiti in se še ni prijavil, najstori to nemudoma. Članarina znaša 100 Din, za državne in samoupravne uradnike 60 Din.

Jz Dravske banovine

d Ekскурzija društva jugoslovanskih inženirjev in arhitektov v Pariz. Putnik Beograd organizira veliko ekскурzijo omenjenega društva v Pariz. Odhod iz Beograda 20. septembra, iz Ljubljane isti dan ob 20.50. Prijave sprejema glavna uprava Udruženja jugoslov. inženirjev in arhitektov v Beogradu, Kralja Ferdinanda ulica 7, do 8. septembra. Točnejše informacije pri Putniku.

d Sposielna ekскурzija S/S Kraljica Marija se vrši, kakor smo že javili, od 16. do 29. septembra. Cena potovanja se je znižala od Din 9000 na Din 8000. Za to poučno potovanje v Grčijo vzdolž naše in grške obale velika zanimanje in se interesentom priporoča takojšnje rezerviranje kabin.

d Udruženje rezervnih oficirja i ratnika, odbor Ljubljana, naproša svoje člane odbora, člane in vse rezervne oficirje, da se udeležijo obhoda dne 6. t. m. po možnosti v uniformi ali pa v civilu z znakom. Zbirališče ob pol 9. uri dopoldne pri Vodnikovem spomeniku brez posebnih legitimacij. Naša posebna dolžnost je, da sodelujemo pri svečanostih ob odkritju spomenika Kralja Osvoboditelja v čim večjem številu.

d Udruženje rezervnih oficirja i ratnika, odbor Ljubljana, sporoča tovarišem, rezervnim oficirjem, da priredi Jugoslovanski Turing Klub skupno potovanje na Kajmakčalan in v Južno Srbijo, z ogledom vseh historičnih znamenitosti Beograda, Skoplja, Prilepa s slavnimi manastirji in gradovi Kraljeviča Marka, Bitolja, Kajmakčalan, gore 2531 m visoke, ovenčane s slavo naše vojske, kjer so s Srbi krvaveli in zmagali ujedinjeni bratje Hrvati in Slovenci rame ob rame. Nato izlet v Gradsko, Niš in Stalač. Potovanje traja od 11. do 17. septembra t. l. Cena za popolno oskrbo na osebo 780.— Din, poleg tega polovična vožnja Ljubljana—Gradsko in nazaj: II. razred 899.— Din, III. razred 495.— Din (brzovlak II. razred 927-50 Din, III. razred 502-50 Din). Prijave sprejema »Putnik« v vseh svojih poslovalnicah do 5. t. m.

d Nikjer ne dobite tako hitre in cenene denarne pomoči v slučaju smrti kakor kot član »Vzajemne pomoči« reg. pom. blag. v Ljubljani, Borštnikov trg 3 I. 1634

d Zasledovanje morilec Janežiča. Dne 30. avgusta je bil umorjen med Pricerkvijo in Zviršami neki Mihael Petrovič. Morilec Rudolf Janežič, rojen leta 1899. v Loki pri Trbovljah, je po umoru pobegnil v družbi cigana Karola Hodoroviča in njunih žen proti Žužemberku. Janežič kakor tudi Hodorovič sta oborožena s karabinkami. Za obema je izdana tiralica.

d Opozarjamo na današnji oglaš trgovec barv in lakov.

Objede obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich. 398-2 d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v velikih izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 760, termometer 14,8, relativna vlaga 82%, tiho, oblačnost 10, v Mariboru je kazal barometer 759,2, termometer 14,2, relativna vlaga 96%, tiho, oblačnost 9, dež (3,1 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 29,3 (13,8), Mariboru 20,2 (13,4), Mostaru 30,5 (17,6), Zagrebu 26,2 (14,2), Beogradu 30,6 (15,4), Sarajevu 29,3 (13), Skoplje 31,2 (13,4), Kumbor 27,8 (17), Split 28,4 (17,2). V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Ljubljana

Sreda, 2. septembra 1931.: Stefan, Pravoslavni, 20. avgusta: Samuilo.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

■ Stanodajalci za časa kraljevega tedna, se naprošajo, da se v izogib event. neprilikom točno ravnaajo po naslednjih navodilih stanovanjskega urada velesejma: 1. v primeru začasne odsotnosti stanodajalca je pritrđiti na vrata listek z označbo časa zopetne vrnitve; 2. stanodajalec, ki odda stanovanjskemu uradu

Jz drugih banovin

Žeparka na poti iz Ljubljane v Zagreb aretirana

Znana žeparka in tatica Magda Potočki iz Breznice pri Novem Marofu se je vozila predvčerajšnjim po obilni žetvi v ljubljanskih trgovinah z vlakom v Zagreb. V vlak se je seznanila z Ano Nerot iz Zagreba, katero je prosila, da ji posodi svojo ročno torbico za pod zglavje. Nerotova je njeni želji radevolje ustrelega. Ko sta prišli v Zagreb, je žeparka vrnila torbico, iz katere pa je ukradla 120 dinarjev. Katero je Nerotova pravočasno zapazila tatvino. Tatice so seveda takoj aretirali. Pri zaslišanju je priznala, da je razne predmete, katere so našli pri njej, ko so jo preiskali, nakradla po Ljubljani, kjer so bili razobešeni za reklamo pred trgovinami.

Samomor bivše občinske uradnice v Pančevu

V Pančevu je bila pred kratkim odpuščena iz občinske službe uradnica Stojanka Atonackovičeva. Bila je radi tega zelo potrta, vendar niso domači niti slutili, da namerava napraviti samomor. V soboto pa je odšla kot običajno z doma, a ko se nikakor ni vrnila, so jo začeli domači iskati. Vse iskanje in tudi povpraševanje na policiji pa je bilo zaman. Drugo jutro pa je dobila po pošti mati pismo, da je Stojanka napravila samomor, in sicer radi tega, ker ni mogla prenesti sramote, da je bila odpuščena iz službe radi prijave policije na občino, da se udaja nemoralnemu življenju. Kako je napravila samomor, še ni znano. Najbrže pa se je vrgla v Donavo. Njenega trupla do sedaj še niso našli.

javljeno prenočišče iz kateregakoli nujnega razloga sam brez njegove vednosti, mora to nemudoma javiti stanovanjskemu uradu velesejma na glavnem kolodvoru (tel. šte. 2720); 3. če se stanodajalec izseli preje ali pozneje nego je označeno na stanovanjskem listku, mora stanodajalec to nemudoma javiti stanovanjskemu uradu velesejma. — Ker bo veliko tujcev prispelo v Ljubljano z nočnimi vlaki, lahko stanodajalci prinese v stanovanjski urad tudi ključne veznih vrat, na katerih mora biti privezan listek s točnim imenom stanodajalca ter z označbo ulice in hišne številke. Seveda prevzamejo stanodajalci vso odgovornost sami.

■ Začetek šolskega pouka v Ljubljani. Ministrstvo prosvete je odobrilo, da se šolski prostori osnovnih šol v Ljubljani oddajo na razpolago kot prenočišče posetnikom slavnostnega odkritja spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju. Radi tega odreja kraljeva banska uprava, da se prične redni pouk na osnovnih šolah v Ljubljani dne 10. septembra. Šolska maša naj bo poljubna dan poprej.

Restavracija »pri Levu« Ljubljana, Gosposvetska c. 16

opozarja vse cenj. obiskovalce velesejma na prvovrsten kraški teran, nanoški sir in kraško šunko. Štajerska, dolenska in dalmatinska vina. Mrzla in gorka jedila. — Senčnat vrt. — Se vrljudno priporočata POSTOJNA — ŠTOLFA

■ Opozarjamo na današnji oglaš tvrdke Josip Ivančič. 1961a

■ Narodna strokovna zveza pozivlja vse ljubljanske člane, da se v kar največjem številu udeležijo slavnostnega sprejema o priliki odkritja spomenika kralju Petru I. Zbirališče članstva je v nedeljo 6. septembra ob 9. uri dopoldne na Miklošičevi cesti pred Delavsko zbornico. Točno ob 10. uri krenejo člani NSZ s prapori na Krekov trg in se tam uvrstijo v povorko, ki bo šla po mestu. Za vsakega ljubljanskega člana je udeležba pri povorki častna dolžnost. Vsi člani naj imajo društvene znake. Znaki se bodo dobili tudi na zbirališču. — Predsednik.

■ Društvo Soča vabi vse svoje člane in članice, da udeležijo v soboto 5. t. m. bakljade in v nedeljo 6. t. m. odkritja spomenika kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju. Zbirališče bo 5. t. m. ob pol 8. uri zvečer pri Levu, 6. t. m. pa ob pol 9. uri istokot pri Levu. Da bo bakljada in povorka čim impozantnejša, pripeklite s seboj svoje sorodnike. Društvene znake se bo delilo na zbirališču za ceno 10 Din komad.

■ V mestni klavnic ljubljanski se bo v četrtek 3. t. m. ob 15. uri prodajalo na prosti stojnici sterilizirano prašičje meso po Din 8.— kg.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25771

■ Naši akrobati z Ježice imajo pri vseh produkcijah rekorden obisk. Splošna sodba je, da naši trije fantje daleko prekašajo slovitega Strohshneiderja. Dosedaj so nastopili v najvratolomnejših točkah in še vedno nastopajo v novih.

■ Nesreča pri podiranju Lukmanove hiše. Včeraj popoldne je pal z odra 22letni delavec Josip Stefančič in se nevarno potolkel. Prepeljal so ga z rešilnim vozom v splošno bolnico.

■ V splošno bolnico so se prišli včeraj zdraviti: 53letni posestnik Franc Robič iz Kranjske gore, 62letna užitarica Jožeta Veselova iz Ravnika pri Loškem potoku in 25letni delavec pri »Unionu« Franc Česen, stanujoč v Jernejevi ul. 17. Vsi trije so padli; Robič z voza, Veselova, ko je nesla škaf vode, Česen pa na velesejmu z vrtiljaka, in se poškodovali na glavi in na nogah.

■ Dva karambola. Instruktor pri Singerju Hinko K. je zadel z avtomobilom na ovinku Dunajske ceste in Linhartove ulice v kolesarja Jožeta Martinca z Rudnika in ga podrl na tla. Martinca je k sreči ostal nepoškodovan, ne pa njegovo kolo, na katerem je napravil neprevidni avtomobilist 50 Din škode. — Na Izanski cesti sta trčila skupaj pekovski vajenec Ivan

Nesrečna smrt treh delavcev, ki jih je ubil električni tok

Kljub vsej previdnosti se še vedno dogode primeri nesrečne smrti radi toka visoke napetosti. Tak slučaj se je zgodil tudi pred dvema dnevoma v vaseh Sibači in Bučanovci pri Rumi. Malo pred sedmo uro zjutraj se je popel na električni drog v vasi Bučanovci delavec Milan Maksimović, da bi izvršil neka popravila. Približno ob istem času se je popel tudi v sosednjih Bučanovcih na električni drog Svetozar Ninković z namenom, da ga preslika. Poleg tega pa je istočasno snažil v Bučanovcih transformator elektrotehničar mojster Ivan Hajnrih. Ob sedmih pa je nekdo spustil v vod strujo in vse tri je tok na mestu ubil. Kdo je zakrivil nesrečo in če je to le nesrečen slučaj, bo ugotovila sodna preiskava. Dosedaj je vsa stvar še popolnoma nepojasnjena.

b Nov potres v Dževdželij. Predvčerajšnjim popoldne okoli en četrt na dve so zabeležili v Dževdželij 2 sekundi trajajoč jačji potres, ki pa ni napravil večje škode. Zanimivo je, da se na tem ozemlju ponavljajo potresi redno skoro vsake tri dni.

b Filmanje Boke Kotorske. Pred nekaj dnevi je dospel v Hercegnovo književnik Niko Bartulović z filmskim operaterjem Novakom od »Jugoslovanskega prosvetnega filma« v Beogradu. Filmala sta velike vaje naše vojne mornarice, nato Boko Kotorsko, posebno pa razne znamenitosti Hercegnovja. Od tu sta potem odpotovala v Dubrovnik. Gornje in srednje Priputje pa je že filmano, tako da bo film v kratkem gotov.

Prešeren in delavec Avgust Petrič. Tisti, ki je imel smolo, je bil Prešeren, ker mu je ves kruh, ki ga je imel v nahrbtniku, zlezel v jarek, napolnjen z vodo, in se pokvaril. Prešerenov mojster ima 135 Din škode.

■ Tatvine. Strojniku Antonu Mikužu, uslužbenemu pri opekarni Stavbe družbe na Vižu, so bili ukradeni iz drvarnice 4 zajci, vredni 300 Din. — Radiomaterjevi ženi Ani Levenčevi je bila ukradena iz stanovanja v ruski baraki ob Masarykovi cesti svilena obleka, vredna 730 Din.

Maribor

m Zahvala. Akademski letalska skupina aerokluba v Mariboru se najljubneje zahvaljuje mariborskim tvrdkam, ki so omogočile dograditev brezmotornega letala, in sicer pred vsem: g. Perglerju za lakiranje in transport, tovarni Doctor in drug za platno, firmi Pinter & Leonard za jeklene dele, tvrdki Eylert za obdelavo jeklenih delov, gg. Drogeniku in Domiclju za obdelavo lesa, g. Kuharju za železo, fotografu Pečarju za povečave, tvrdkama Wipplinger in Meinel & Herold za plošče in ojačevalec ter mestnemu električnemu podjetju za reflektorje in žarnice.

m Mariborčan na kongresu FIDAC-a. Na kongresu FIDAC-a v Pragi zastopa zvezo rezervnih častnikov in bojevnikov ter zvezo dobrovoljcev član glavne uprave tukajšnji trgovec g. Jakob Perhavec.

m Ljudsko gibanje v avgustu. V avgustu je bilo v Mariboru rojenih 115 otrok, in sicer 55 dečkov in 60 deklic, umrlo je 53 ljudi, 31 moških in 22 ženk, porok pa je bilo 45. Po župni jah je bilo sledeče stanje: stolna 69 rojstev, 7 mrličev, 8 porok; frančiškanska 9 rojstev, 11 mrličev, 19 porok; magdalska 27 rojstev, 31 mrličev, 18 porok; evangelijska 1 rojstvo, 2 mrliča, pravoslavna 2 mrliča.

m Opozorilo trgovcem. Trgovski gremij sporoča svojim članom, da lahko za leto 1932 izdajo in delijo reklamne koledarje.

m Otvoritev sokolskega telovadišča na Teznu. Sokolsko društvo na Teznu bo v nedeljo ob 15. uri otvorilo svoje Tyrševno letno telovadišče z javnim telovadnim nastopom in veselico.

m Uradne ure na magistratu. Od 1. t. m. dalje se na mestnem magistratu zopet uraduje deljeno, in sicer od 8. do 12. dopoldne in od 13. do 17. popoldne.

m Nujno in pereče vprašanje. V Mariboru imamo več protestantovskih vernikov, ki so po narodnosti Slovenci iz Prekmurja, pa tudi več otrok nemških staršev, ki posejajo od prvega razreda dalje slovenske šole in nemškega jezika ne obvladujejo dovolj za nemški pouk. Za vse te slovenske in slovensko govoreče šolarje in dijake pa imamo v Mariboru le enega pastora, ki ne zna državnega jezika. Radi tega je prišlo že do mučnih incidentov. Tako je n. pr. letos nekemu dijaku onemogočen vstop v višji razred, ker je g. pastor odklonil izpit v slovenskem jeziku in je dijak zato ostal brez reda. Bilo bi tedaj nujno potrebno, da bi se za take izpite delegiral pastor, ki zna slovensko.

Zagorje

Obiravei se vračajo iz šavinske doline, kjer so obirali hmelj. Kakor pripovedujejo, je bila precej dobra letina in so gospodarji plačevali po 1,50 Din za škaf poleg hrane. Za najnujnejše so naši brezposelni zaslužili, le da bi se delo večkrat dobilo.

Depoje so pri nas pričeli zadnje dni manjšati. Največ se sedaj jemlje iz depoa premo govni zdrob. Je to precej dobro znamenje za naše rudarje in upamo, da se bo letošnje zimo bolj redno delalo.

Himen. V sredo sta se poročila v tukajšnji župni cerkvi g. V. Ponikvar, učitelj na Sv. Gori, z gđ. Anico Ranzingerjevo, učiteljico, hčerko tukajšnjega trgovca. Mlademu paru iskrene častitke.

Novi nabiralniki. Te dni smo dobili nove rdeče prepleksane pošne nabiralnike. Skrajni čas je pač bil, da smo se starih enkrat iznebili, ki pač niso bili v okras.

Zaradi dovlačilnice je hoja po normalnotirki prepovedana in so prebivalci iz kolonije in iz Podstrane obutno prizadeti, ker so ob bližnjini v Zagorje. Sila nerodno je, da morajo napraviti velik polkrog poti čez Toplice in potem po cesti na Zagorje.

Poročila sta se učiteljica gđ. Anica Ranzingerjeva iz Zagorja in g. Franc Ponikvar, učitelj na Sv. Gori.

Karambol kolesarja z motociklistom. V nedeljo zvečer okoli 7. ure se je zgodila na ovinku ceste pod »Skalo« težja nesreča. S Toplice je privozil na kolesu trgovec g. Nande D. iz Zagorja in je trčil v nekega motociklista, ki je vozil pravilno in tudi dovolj oprezno. Ker cesta na tem ovinku malo pada, da se bilo mogoče enemu ne drugemu izogniti. Sunek kolesarja v motociklista je bil tako silen, da je vrglo kolesarja čez kolo ob skalovje, kjer je obležal ves v krvi in z razbito glavo. Močno ima poškodovano levo oko, vendar je upanje, da ga bodo zdravniki še rešili.

Sejem. Živinski in kramarski sejem v soboto je bil še dovolj dobro obiskan. Zanimivo je bilo opazovati, za kakšno ceno nudijo kmetje svojo živino, samo da pridejo do denarja. Nekaj več živinosti je bilo na kramarskem trgu, kjer so bile nekatere stvari že prav poceni.

Smrtna kosa. Kantor izvemo, je umrl nenadne smrti umrl Anton Kukovica, kovač iz Izlake. V nedeljo popoldne se je nahajal še v Zagorju, kjer ima očeta, brate in sestro. Nenadoma pa je čutil silne bolečine v trebuhu ter iskal zdravniške pomoči pri tukajšnjem zdravniku g. dr. S. Grmu, ki je po pregledu odredil predajo v ljubljansko bolnico, kjer je v ponedeljek umrl. Mladi rokodelce zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka. Bodi mu zemljica lahka, preostalo pa naše sožalje!

Sejem, ki se je vršil v soboto, je bil za priča, v kako težki krizi se nahaja naš kmet. Prignano je bilo precej živine, a kupcev je bilo malo. Cena živini pa je tako nizka v primeri s ceno mesa, da kmet obupuje. Cena volov se je gibala med 4 in 7 dinarji za kg žive teže. Tudi drugega blaga je bilo precej, vendar ni bilo skoro nič kupcev.

Celje

* Seja okoliške občinske uprave. Prva redna seja okoliške občinske uprave po poletnem odmoru bo v petek 4. septembra ob 20. uri v občinski dvorani na Bregu pod predsedstvom župana g. Miheliča.

* Umrli in rojeni v prejšnjem mesecu. V avgustu je umrlo v Celju 38 oseb, in sicer 30 v javni bolnici, 2 v mestu ter 6 v okoliški občini. Rojenih je bilo v mestu in v okoliški občini skupaj 48 otrok, poročilo pa se je 14 parov.

* Obrtno gibanje. V prvih šestih mesecih letošnjega leta je bilo v mestu vpisanih 23 prostih obrtnih, 6 rokodelskih obrtnih je bilo vpisanih 13, 6 rokodelskih obrtnih je bilo vpisanih 2, 2 rokodelskih obrtnih je bilo vpisanih 3; industrijskih obrtnih je bilo vpisanih 4; skupno torej vpisanih 42 obrtnih, 6 rokodelskih obrtnih je bilo vpisanih 15. Meseca julija in avgusta je bilo vpisanih prostih obrtnih 5, 4 rokodelskih obrtnih vpisanih 4; koncesioniranih obrtnih vpisanih 3, 4 rokodelskih obrtnih 1 vpisanih; skupaj torej vpisanih 13, 6 rokodelskih obrtnih.

* Mestni kino predvaja do četrtega družabni zvočni vefilm »Kaprice moderne žene« s Camillo Horn v glavni vlogi.

* Najdbe. Na pošti je bil včeraj najden dežnik, v mestu pa zlat poročni prstan. Oboje se dobi na predstojništvu mestne policije.

* Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 8. do 14. avgusta je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: škrlatica v mestu 3, v okolici 1; ošpice v okolici 1; davica v okolici 1; šen v mestu 1; krčevita odrevenelost v okolici edini bolnik umrl.

* Otroci z dinamitno patrono. 13-letni Leopold, sin usnarja iz Šibenika pri Sv. Juriju ob juž. žel., se je igral s tovariši. Vsi so imeli dinamitne patrono, Slapšak pa jo je imel še v desnem žepu, dočim je imel v levem žepu možnarček s smodnikom. Otroci so vžigali patrono, ki je eksplodirala v smeri proti Slapšaku. Radi puha se je vnela tudi patrona v Slapšakovem žepu in razmesarila fantu desno stegno in desno roko. K sreči se smodnik v levem žepu ni vnel. Težko ponesrečenega fanta so prepeljali v celjsko javno bolnico. Uprav brezvestno ravnanje odrasli, ki ne zavarujejo tako nevarnih eksploziv, tako da lahko pridejo otroci do njih.

* Čevljarji prikojevalni tečaj. Na praznik 8. septembra se bo zaključil v Obrtnem domu čevljarji tečaj za prikojevanje, lepjenje in barvanje čevljev ter ortopediko. Obenem se bo vršila razstava predmetov in izdelkov udeležencev tega tečaja, ki bo zlasti za čevljarje zanimiva in poučna. Ogled razstave bo brezplačen.

* Nezgod. 57-letni posestnik Čokl Ivan iz Sv. Magdalene pri Zibiki je vozil voz s sena, kar se je voz na nekem ovinku prevrnil nanj in mu zlomil levo nogo. Čokla so prepeljali v celjsko javno bolnico.

* Požar v Medlogu. Ko so se pred tremi tedni ačgale saje, kakor je list že poročal, ter so takrat pravočasno ogenj pogasili, pač ni nikdo mislil, da se bo ista katastrofa ponovila ravno čez tri tedne. Začelo je goreti okoli 11. ure dopoldne. Nevarnost je bila velika, ker je v bližini več poslopij. Usmiljeni Samaritani so v naglici odhiteli na kraj požara. Prosilji bi pa ob tej priliki posestnike konj, da nudijo svoje konje gasilnim društvom, ki še niso v tako srečnem položaju, da bi imele svoj avto, ter so navezani na vprežno živino; kajti v nesreči je pač treba hiteti proti uničevalnemu elementu.

Iz Šaleške doline

* Požar v Bevcih. Turobno je trobila sirena na rudniku v četrtke dopoldan in klicala šaleške gasilce na pomoč: gorela je hiša posestnika Lesjaka v Bevcih nad Velenjem, tik državne ceste Celje-Velenje. Na pomoč došli gasilci, med katerimi so bili Društveni seveda prvi, so mogli le še obvarovati ognja gospodarska poslopja, dočim je stanovanjska hiša pogorela z vsem inventarjem; rešiti so mogli le nekaj oprave iz spodnjih prostorov. Nesreča je nastala, ker so pri sušenju hmelja padale iskre skozi dimnik na slamnato streho, ki je bila takoj vsa v plamenih. Škoda je krita z zavarovalnino, ki je edina uteha gospodarja v tej hudi nesreči.

* Legitimacije za četrtinsko vožnjo v Ljubljano k odkritju spomenika kralju Petru I. Osvoboditelju izdaja velenjska občina le še do sobote, 29. avgusta.

Brežice

* Gostovanje mariborskega Narodnega gledališča. V soboto 5. septembra bo Narodno gledališče iz Maribora vprizorilo znamenito Frankovo povojno dramo »Karol in Ana«, s katero si je odlični moderni dramatik utrl pot na vse evropske odre. Snov je zelo aktualna, ker se je več takih primerov dogodilo tudi pri nas. Opozorjamo na to zanimivo in pomembno gostovanje. Naj si vsakdo kupi vstopnico že v predprodaji v trgovini pri g. Umeku. Pričetek predstave bo ob 20. uri v dvorani Narodnega doma.

Gaberje pod Gorjanci

* Nov gasilski dom. V nedeljo 23. t. m. so blagoslovili pri nas novi gasilski dom na zelo slovesen način. Vsa vas je bila slavnostno okrašena. Slavnostne govore sta imela g. župnik Šešek in šolski upravitelj g. Marinič, kumovala pa je g. Zemljakova, ki je poklonila gasilskemu društvu tudi lep dar 2200 Din.

* Vodovod. Na jesen bodo začeli graditi pri nas nov vodovod, za katerega prispevajo banska uprava in higijenski zavod 135.000 Din, občina pa 70.000 Din, ki jih bodo na občani večinoma odslužili. Vodovod je zelo potreben, zlasti zaradi nevarnosti ognja, ker daleč naokoli ni vode.

Jurklošter

* V zakonski stan sta stopila g. Stanko Šmid, sin uglednega veleposelnika in lesnega industrijalca g. Alojzija Šmida iz Jurkloštra, in gđ. Nada Regvat, hčerka poznanega in uglednega trgovca in posestnika v Pilštanju.

* Skupščina Ciril-Metodev družbe se vrši 13. septembra v Laškem. Polovična vožnja po železnici dovoljena za čas od 11. do inkl. 15. septembra. Vsak udeleženec kupi pri vstopu celo karto, da jo žigosati in jo obdrži za vrnitev. Legitimacije za povratek dobi vsak udeleženec na skupščini.

Dva požara na Vranskem

Škoda v obeh primerih krita z zavarovalnino

Vransko, 1. septembra.

Včeraj proti četrti uri popoldne je divjala nad Vranskim velika nevihta. Po yadnjem gromu je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Avgusta Jurjevca. Komaj je uboga rodbina prebolela izgubo očeta, je usoda že drugi težko prizadela vrliga posestnika. Gospodarsko poslopje je v hipu objel ogenj in obstojala je velika nevarnost, da zanetijo orjaški plameni tudi hišo. Na mesto nesreče so prispele najprej vranski gasilci, ki pa niso mogli z lastnimi silami ukrotiti plamenov, zato jim je prispelo na pomoč še gasilno društvo iz Prekopa z motorno brizgalno in gasilci iz Kaple. Poslopje je do tal pogorelo. Ogenj je uničil

tudi vsa drva, ki so bila pripravljena za zimo, živino pa so mogli še pravočasno rešiti. Škoda je krita z zavarovalnino.

Komaj se je razburjenje po prvem požaru poleglo, že je ob desetih zvečer zapel rdeči petelin nad kozolcem posestnika Antona Zorka. Ogenj je upepelil kozolec do tal, uničil vse hrastove deske, pripravljene za novi most, vse seno in fižol. Tudi tu je, hvala bogu, krita škoda z zavarovalnino. Domnevajo, da je bil ožen potaknjen ali pa da je nepreviden prenočevalec odvrgl gorečo cigareto. Pri tem požaru so stopili v akcijo samo gasilci iz Vranskega.

Eden, ki je »zadel v loteriji 10.000 dinarjev«

Ljubljana, 1. septembra.

32-letni pekovski pomočnik Franc Grošek je bil od marca l. l. v službi pri Antonu Gabrijelu na Glincah. Ker je bil ves raztrgan in zanemaren, mu je Gabrijel kupil obleko in v oktobru sukno za 1050 Din. Grošek je imel pri moštru hrano in stanovanje in tedensko plačo 100 Din. Meseca oktobra je začel Grošek potratno živeti in popivati. Denar je kradel moštru iz zaklenjene ročne blagajne. Ključ do blagajne si je pustil napraviti pri strojniku Konradu Habjanu. Že o božiču je Gabrijel ugotovil, da mu zmanjkuje denar v blagajni, ni pa mislil, da mu Grošek jemlje denar. Ker je ves čas do februarja primanjkoval denar v blagajni, je februarja začel voditi končno kontrolo in je v prvih desetih dneh opazovanja ugotovil, da mu je zmanjkalo iz blagajne 500 Din. Meseca marca je prenesel Gabrijel blagajno, ki jo je poprej vedno imel v spalnici, v kredenco v kuhinjo. Dne 10. marca letos je Grošek zopet vzel iz blagajne 290 Din. Ob tej zadnji priliki pa je bil

razkrinkan in je zbežal od Gabrijela. Vsega skupaj je ukradel od oktobra do 19. marca letos okoli 6000 Din. Denar je lahkomišlno zapravil s popivanjem in z ženskami.

Grošek je prišel danes pred senat trojice in se je zagovarjal, da ni kradel denarja, temveč da mu ga je dajala mojštrova žena. »Ona je bila kapo in gospodar, on ni smel nič reči. Ona ga je komandirala.«

Mošter Gabrijel je izpovedal, da je bil Grošek sprva priden, potem pa je začel hoditi za dekleti. Ko ga je oblekel, mu je dajal mesto 100 dinarjev manjše zneske, ker mu je odtrgaval od plače radi posojila na obleko.

Dekleta so zaslišane kot priče izpovedale, da je bil Grošek velik kavalir. Kupoval jim je obleke in jih vodil v gostilne. Ko so ga spraševale, odkod ima denar, jim je pravil, da je zadel v loteriji 10.000 Din.

Grošek je bil obsojen na eno leto robije in na 3-letno izgubo častnih državljskih pravic.

Nesreče na dnevnem redu

Jesenice, 31. avgusta.

Ni skoro dneva, da ne bi beležili pri nas večje ali manjše nesreče. Jesenice so pač industrijsko mesto in veliko prometno križišče. Nesreč v industriji je vedno dosti, pa tudi prometnih ne manjka.

V ponedeljek popoldne je zmečkalo palec desne noge tovarniškemu delavcu Kranjske industrijske družbe na Jesenicah Mohorcu Antonu iz Gorij. Padel mu je na nogo precej težak predmet.

Dalje se je v ponedeljek ponesrečil tudi tovarniški delavec Skomone Tomaž, kateremu je padel 50 kg težak kos mangana in mu zasekal precejšnje rano.

Tretji ponesrečenec v tovarni Kranjske industrijske družbe pa je delavec Bucek, zaposlen v tovarni na Dobravi. Na nogi mu je prerezalo in je rana velika 5 cm in precej globoka.

Vse tri omenjene ponesrečence so oddali v bolnico Bratovske skladnice na Javorniku.

Pripetili sta se tudi dve nesreči radi »židane volje«. Zemra Jože, doma iz Mevška pri Gorjah, se je v nedeljo zvečer, po njegovi izpovedi, izprehajal po Spodnjih Gorjah. Bil je nekoliko »dobro razpoložen«. Njegovo dobro voljo pa je zagrenil težak kamen, ki mu je priletel od nekd na glavo, ter mu je povzročil težjo rano, dolgo 6 cm in globoko do kosti na čelu.

Tovarniški delavec Pikon Karl iz Koroške Bele se je v nedeljo zvečer sprl z mesarji. Beseda je dala besedo in govornika je nagradil Hrvat Petko z Javornika s precejšnjimi udarci. Pikon čuti bolečine v glavi in križu, okrog oči ima podplutbe.

Poleg teh nesreč smo imeli še samomor. Mesar Fridrich Ivan iz Obrtniške ulice, star 47 let in oče petih otrok, je v soboto prostovoljno odšel na oni svet.

Trbovlje

Reševalni avto tuk. rudniškega gasilnega in reševalnega društva je v mesecu avgustu interveniral v 30 primerih, kar je doslej najnižje število, kajti druge mesece sta se napravili povprečno dve reševalni vožnji na dan.

Zanimanje za »Jugoslovanac« v naši dolini čedalje bolj narašča, kar dokazuje, da je postal med vsemi sloji prebivalstva silno priljubljen. Ne mine skoraj dan, da se ne bi prijavljali novi naročniki. Priznati moramo, da je relativno največ naročnikov med našim delavstvom, če pa pristojemo še številne izvoze, ki se prodajajo dnevno v kolportaži med delavstvom v naselbinah, potem moremo reči, da je absolutna večina čitateljev »Jugoslovanca« med delovnim ljudstvom. Od ostalih pa je 20% državnih in privatnih nameštencev, 19% pa je obrtnikov, drugi naročniki so pa društva, uradi i. dr. To je dokaz, da je »Jugoslovanec« pravi narodni list, katerega čitajo vsi sloji našega naroda.

Velesejske legitimacije. Legitimacije za polovično vožnjo in obisk letošnjega ljubljanskega velesejske se dobe pri g. Černetu na občini.

Razpored zemljarine. Davčna uprava v Laškem razglasa, da je razpored zemljarine razgrnjen davkoplačevalcem na vpogled v dobi od 31. avgusta do 7. septembra t. l. V tem času se lahko podajajo eventualni ugovori proti odmeri zemljarine.

Višnja gora

* Poročilo. Poročil se je krojaški mojster Rudolf Pajk iz Višnje gore z gđ. Angelo Jaklič iz Staroga trga.

* Nezgoda. Tukajšnji kovaški mojster Anton Zupančič iz Kričke vasi je bil po opravih v Veliki Loki pri posestniku Zajcu. Spotoma je padel 4 metre globoko ter si zlomil desno nogo. Zdravi se v splošni bolnici v Ljubljani.

* Polž na kolodvoru. Da ne bodo prebivalci Višnje gore po nedolžnem imenovanju polžarji, je g. Peček, ki izdeluje vse vrste cementnih izdelkov, sam na svoje stroške izgotovil lep, nad pol metra visok podstavek in na vrhu postavil postavil lepega polža. Te dni ga bo postavil na kolodvoru v Višnji gori.

Novo mesto

* I. tenis turnir. SK Elan priredi v nedeljo 30. avgusta 1931 na svojem tenis igrišču na Loki I. tenis turnir s SK Iliriji, ki trenutno razpolaga z najboljšimi igralci tenisa v Sloveniji. Turnir bo za Novo mesto novost in sportna prireditve prve vrste, ker bo SK Ilirija zastopana po svojih najboljših turnirskih igralcih in igralkah. Turnir se prične dopoldne ob 9. uri ter se bo nadaljeval popoldne ob 15. uri, vendar pa se turnir vrši le v slučaju lepega vremena. — SK Elan poziva vse meščanstvo, da poseti turnir polnoštevilno in s tem tudi materialno podpre razvijajoči se tenis sport v Novem mestu.

Laško

* Smrt na njivi. V petek popoldne je šel posestnik Franc Plavc za Humom na svojo njivo kopat krompir. Ker ga pa je le ni bilo nazaj, so ga šli domači drugo jutro iskat. Našli so ga zraven košare, polne sveže nakopanega krompirja ležati mrtvega. Plavca je zadela kap.

Sava pri Litiji

* Nov prometnik. Tu sem je premeščen iz postaje Pesnica g. Martin Lubej.

* Poročilo. V nedeljo 30. t. m. se poročita v Šentlambertu g. Martin Lubej, železniški uradnik s Save, z gđ. Mici Kosmačevico iz Mošenika.

* Mesarsko podružnico je otvoril v vili g. Drnovška pri farai cerkvi g. Anton Lindner, mesar iz Litije.

* Javna tehnična. Ob banovinski cesti pod Ponovičami so te dni postavili javno tehniko.

* Vandalizem. Neznani nepridipravi so v noči od ponedeljka na torek razbili gostilničarju g. Drnovšku gostilniško napisno tablo.

Hotič pri Litiji

* Nov altar. G. župni upravitelj Kristl Cuderman je začel nabirati prostovoljne darove za nov glavni altar v farni cerkvi. Stari altar je že v zelo slabem stanju.

* Novo trgovino z mešanim blagom je otvorila v hiši g. Pavlike gđ. Ana Blanič iz Šmartna pri Litiji, mesarijo je pa otvoril g. Lojze Vehovec, mesar iz Litije.

* Znamenje časa. V Spodnjem Hotiču je bilo po sodni dražbi nekemu posestniku prodanih par svinj in eno leto in pol star junc za 450 Din.

* Prostovoljno gasilno društvo Hotič priredi v nedeljo 6. septembra veliko vrtno veselico na vrtu pri »Starem županu«.

Šmartno pri Litiji

* Davica je začela močno razsajati v Zavrstniku. Osemletnega Viktorja Rupara so odpeljali v bolnico.

* Premestitev. Je tukajšnji učitelj za srbohrvaški jezik g. Fran Tauželj v Ormož. Na novem službenem mestu mu želimo obilo sreče.

* Popravljati so začeli občinsko cesto nad Lupinco s kulukom. Cestni odbor litijski pa dela katastrof svojih cest, zato je odrejen od kr. banske uprave tehnik E. Čuček in litijski cestni nadzornik g. A. Fabjan. Sploh si odbor prizadeva izboljšati ceste. Cesto Šmartno-Zavrstaik-Trebeljevo so temeljito posipali in razširili.

* Radi nečigotanih mer je bilo več tuk. obrtnikov kaznovanih.

Črnomelj

* Premestitev učiteljstva. Današnje »Narodne novine« so objavile sledeče premestitve v Beli krajini: Gđ. Mila Kastelic, učiteljica iz Gribelj v Podzemelj, Plevel Viktor, učitelj iz Črnomlja v Griblje, Martelanc Just, šolski upravitelj iz Bažjakovega v Črnomelj, Kus Božo iz Črnomlja za šolskega upravitelja na Božakovo, Luzner Avgust iz Črnomlja v Okič srez Jastrebarsko.

* Družba sv. Cirila in Metoda, podružnica Črnomelj je imela v soboto zvečer v hotelu Lackner članski sestanek, katerega se je udeležil tudi delegat družbe g. nadzornik Škulj. Po poročilih podružničnih funkcionarjev je podal delegat centrale obširno poročilo o delovanju družbe in njenih podružnic, katerega so navzoči z odobravanjem sprejeli. — Podružnica v Črnomlju šteje 65 članov.

Trebnje

Sokolski nastop na Mirni. Danes se udeležijo članstvo tukajšnjega sokolskega društva javnega sokolskega nastopa na Mirni. Odhod vseh oddekov po kosilu. Udeležba za člane telovadce obvezna v kroju.

* Naprava cisterne. Rok za vlaganje ponudb je nepreklicno podaljšan do sobote 5. sept. t. l. Načrti so razgrnjeni v občinski pisarni.

* Javen sokolski nastop. Kot zaključek letošnjih nastopov mirenkega sokolskega krojača se vrši na sedežu krojača v Trebnjem 13. septembra velik javen nastop ob sodelovanju vseh društev mirenkega sokolskega krojača.

* Deputacija pri banu. Pretekli teden se je mudila pri banu Dravske banovine deputacija, ki je pojasnila g. banu težkoče, ki so nastale pri graditvi nove ceste Radohova vas - Selo pri Šumperku. Deputacijo je vodil župan g. Josip Zupančič.

* Vsem živinorejcem. Kmetijska podpora za druga, ki si je stavila za nalogo na vzajemni podlagi posestnikom dajati živino, je ustanovljena tudi za naš okraj. Vsi živinorejci, ki se za zadrugo zanimajo, naj se javijo v občinski pisarni.

* V Ljubljano na odkritje spomenika! Dosedaj se je prijavilo pri občini 80 udeležencev za legitimacijo za znižano vožnjo. Ker bo število naraslo sigurno na 100 udeležencev, opozarjamo zamudnike, da se takoj prijavijo za legitimacijo, katerih je na razpolago še 20.

* Pobiranje davšnin. Prispevek za pokopališče in hišni davek je treba takoj plačati, in sicer naj se davkoplačevalci drže naslednjega reda: v ponedeljek 31. t. m. se pobira odpadajoče davščine za vasi katastralne občine Lukovka, Češnovka, Ponikve in Medvedje selo. V sredo 2. septembra so pa na vrsti davkoplačevalci vasi katastralnih občin: Trebnje, Vrh-Trebnje in Sevnica, ter iz občine Velika Loka vasi Sv. Stefan, Škovec, Kamni potok, Mrzla Luža, Igljenik, Gor. Podboršt, Grič, Rožni vrh, Belšinja vas, Breza. Davkoplačevalci naj se strogo drže tega vrstnega reda.

Hrastnik

* Delo pri zidanju nove šole stoji. Vse se sprašuje, kakšen vzrok je, da je stavbena družba prenehala z delom, kajti nikjer na vsem terenu ni opaziti sprememb, ki bi — tako je mnenje nestrokovnjakov! — ogražale stavbo. Delavci, ki so nekaj časa postopali okoli brez dela, so polagoma odšli iskat kruha drugam. Zeleti je, da bi se vprašanje čim prej rešilo.

* Vodovodna dela lepo napredujejo. Sedaj koplje jarek že po bobenski soteski, kjer je treba skoro vsako ped daljave razstreliti. Prihodnji teden se bo delo že gotovo raztegnilo na rudniški okoliš.

* Udeleženci odkritja spomenika kralju Petru. Tudi od nas se je javilo kakih 400 udeležencev k razkritju spomenika kralja Petra.

* Kriza v steklarski industriji. Naš dopis pod gornjim naslovom v št. 198 je tiskarski škrat pokvaril v tretjem odstavku. Stavke se mora pravilno glagoliti: »Plača od 16 do 28 dinarjev je tako mizerna,« itd. in ne 82 Din. Popravljamo to, da ne bi kdo mislil, da steklarna tako dobro plača.

Krško

* V nedeljo 6. septembra bo mariborsko gledališče vprizorilo Frankovo dramo »Karol in Ana«, s katero gostuje v soboto 5. t. m. v Brežicah. Pričetek predstave ob 20. uri. Predprodaja vstopnic v trgovini gospoda Hočevarja.

Logatec

* Gasilska župna vaja. V nedeljo dne 30. avgusta t. l. se je vršila skupna vaja gasilске župe Logaške. Tej vaji so prisostvovala društva Dol. in Gor. Logatec, Hotedarsica in Rotve, skupno s štirimi motornimi brizgalnami. Vaja se je vršila v Gor. Logatec, pod vodstvom župnega načelnika g. Smoleta Slavka. Po vaji se je vršila župna svečanost, ob kateri priliki sta se izročili dve krásni diplom domaćega dela bivšemu župnemu načelniku g. Ivanu Riharju in bivšemu župnemu tajniku g. Čebularju.

* Ustanovitev strelske družine. Dne 29. avgusta t. l. se je sestel pripravljajni odbor strelske družine pod vodstvom komandirja granične trupe kapetana I. kl. g. Branka Mamule. Sestanka so se udeležili mnogi zastopniki društev, tako, da je bila udeležba prav častna. V nedeljo dne 13. septembra t. l. se vrši ob 3. uri popoldne ustanovni občni zbor v gostilni g. Kunca v Dol. Logatec. Ker je društvo sportna in viteška organizacija, se vabijo vsi Logačani brez razlike stanu, da se takoj prijavijo za vstop k strelski družini.

Škofja Loka

* Pričetek šolskega pouka na deški osnovni šoli v Škofji Loki bo v petek 4. septembra. 1. in 2. septembra je vpisovanje, 3. septembra ob 7-15 otvoritvena služba božja.

* Sokolski nogometaši so odigrali v nedeljo popoldne na letnem telovadišču Sokola dve tekmi. Igram je prisostvovalo več sto gledalcev, ki so z vidnim zanimanjem sledili poteku tekem. V predtekmi sta igrali rezervni moštvi nogometnih odsekov Sokola iz Škofje Loke in gostov iz Kranja. Ločani so bili poraženi z rezultatom 3:0. Glavna tekma je bila precej ostra. Po jako napeti borbi so gostje — preko moštvo SK Sokol iz Kranja — podlegli. Rezultat 3:2.

* Kopanje v Poljanščici. Gotovo ni v vsem škofjeloškem okolišu tako priljubljene vode kot je Poljanščica, ki je tekom vsega poletja imela rekordno število obiskovalcev. Ne samo v kopališču Opleševalnega društva, tudi izven njega so bili bregovi ob vodah stalno zasedeni po prijateljih izredno tople vode. Kopališče je še vedno otvoreno, čeprav se že čuti, da prihaja jesensko razpoloženje v deželo. Kljub temu je OD z letošnjim posetom lahko zadovoljno, saj je materialni uspeh tolik, da bo odbor društva lahko začel na-še izdatnejši izpopolnitvi važne kopališke društvene naprave.

* Ljubniška koč. V nedeljo je bilo ob pobočjih Ljubniškega jezika živahno in veselo. Gradbeni odsek škofjeloške SPD je spravljal gradbeni material do kraja, kjer se postavi nova koč. Do strmin nad Gabrovo so apno, cement, les in drugo vozili, naprej v breg pa so materialni nosili. Vojaško poveljstvo je dalo na razpolago precej vojakov. Akcijo je vodil predsednik stavbinskega odseka, trgovec z usnjem g. Janko Potočnik.

Četrti dan ljubljanskega velesejma

Zelenjadna razstava

V ponedeljek in torek se je vršilo v paviljonu G poučno predavanje o pripravljanju presne zelenjave. Danes ob 16. uri se bo to zanimivo predavanje poslednjič ponovilo. Predavanja vodita gg. M. Humek in gospodinjska učiteljica Stefanija Humek. Predavanje je zelo zanimivo in prikrojeno sodobnim zahtevam vegetarijanske prehrane, ki tudi pri nas zadobiva čedalje več privržencev. Vitaminska prehrana je postala po vojni krilatica vsake moderne kuhinje. Nemci, Amerikanci in Francozi so že davno spoznali visoko prebavno vrednost presne zelenjave. Pa tudi pri nas opažamo, da se v zadnjih letih čedalje več troši zelenjave. Seveda pa je pripravljanje zelenjadne prehrane pri nas skrajno neekonomično, ker uničujemo baš one življenske dobrine zelenjave, ki vsebujejo največ vrednosti. Poleg tega pa naša domača priprava zelene prehrane ni v isti meri okusna, kakor pa to zahteva moderna kuhinja. Danes ko se zahtevke po dobri in okusni zelenjavi čedalje večajo, je v interesu naših gostilničarjev, restavracijev in tujsko-prometnih institucij, da si te stvari ogledajo in se o njih temeljito poučijo. Za vse to bosta poskrbela oba marljiva ureditelja.

Novodobno gospodinjstvo

Zenskemu svetu je letošnji jesenski velesejem odprl tudi vrata sodobnega gospodinjstva. Moderna žena se je v dobi ogromnega tehničnega napredka nekako odtujila svojemu domu. Žena se posveča praktičnim poklicem, njen prirojeni čut čepenja doma je nekako otrpel.

Individuealna osebnost žene se je morala umakniti duhu časa, ki ne zahteva več grmade izdelkov ročnih del in natrpanih dekoracij lastnega doma. Posebna industrija je tudi v domu zavladala, razvit estetski čut, higijenske zahteve današnjega časa, posebno pa praktično življenje je zahtevalo, da zavlada v stanovanju sileno obeležje, kakor ga nudi življenje izven doma. Žena ni več zaprta doma, njen današnji dom je njen odpočitek.

Z razvojem civilizacije se vzporedno večajo tudi zahtevke po novih dobrinah. »Čas je zlato«, baš v sedanjem veku, zato je praktičnost gospodinjstva velike važnosti. Veliko vlogo praktičnosti v gospodinjstvu igra, kakor sploh v

vseh tehničnih napredkih našega stoletja — elektrika. Zato tudi vidimo v današnjem gospodinjstvu elektriko na vseh področjih.

V vzorni sobi novodobnega gospodinjstva, ki je nameščena na ljubljanskem velesejmu v paviljonu K, opazimo električni ogrejevalec za vodo, ki je montiran v kopalnici. Ogrejevalec je posebno praktičen, ker deluje popolnoma samostojno, brez vsakega nadzorstva. Ogrejevalci se dobe v raznih velikostih po 30, 50, 80, 100 in več litrov vode. Izredno praktični so tudi avtomatični pralni aparati, ki brez nadzorstva operejo ponoči vse perilo. Aparati delujejo povsem neslišno. Pranju služijo tudi električni osuševalni aparati, ki ožemajo perilo. Električne peči pri nas sicer še niso v splošni rabi, vendar bodo slej ali prej tudi prodrele. Za domačega bolnika zelo praktični so tudi aparati, ki nadomestijo višinsko solnce in pa električne blazine v nadomestilo toplih obkladkov. Likalniki in električni kuharji, sesalke za izprašanje, električne melle itd., vsi ti predmeti so tudi pri nas že vdomačeni. Velikega ekonomskega pomena je uporaba električnih aparatov že iz razloga, da posamezne elektrarne nudijo takozvani nočni tok po izredno nizkih cenah.

V prvih dneh letošnje jesenske velesejske prireditve se je ponovno dokumentirala eksistenčna pravica velesejskih prireditev v Ljubljani. Razstava uživa po svojem značaju zanimanje prav vseh krogov naše ožje in tudi širše domovine. Med številnimi obiskovalci se nahajajo gospodarstveniki iz vseh delov naše države, pa tudi inozemci so razmeroma številni. Zlasti je opaziti veliko Nemcev in Avstrijcev. Dospelo pa je tudi večje število naših zapadnih sosedov. Med drugimi posetniki je bilo danes zastopanih večje število strokovnih šol. Najavljene pa je za konec tedna tudi mnogo osnovnih šol.

Med našimi gospodarskimi krogi je povzročilo mnogo nevolje tendencijsno pisanje nekaterih zagrebških listov o našem velesejmu. Prepričani smo, da so te vesti izšle samo radi popolne neinformiranosti, kajti vsak drugačen namen bi bil nevreden za onega, ki mu je na predeku našega narodnega gospodarstva količjak pri srcu.

Gospodarske vesti

× Svetovni žitni trg. Radi neugodnih vremenskih razmer so ocene posameznih žitornih krajev na mah dokaj različne. Kvaliteta posameznih vrst pšenice diferira v posameznih krajih med 70 do 83 kg za hl. V nekaterih področjih se ocenjuje pšenica kot prvovrstni produkt, medtem ko se v drugih krajih trdi, da ne bo pridelale niti za živilsko krmo. Analiza evropskih žetev je potemtakem skrajno negotova. V Franciji so splošna cenila žitni prihod na 10 milijonov ton, sedaj pa navaja uradno poročilo jedva 7 milijonov. Tudi iz Italije in Anglije prihajajo slična poročila. V Argentini se je obdelovalna razsežnost žitne produkcije znižala od lanskih 96 milij. ha na 69 milij. ha. Poleg tega pa prihajajo tudi od tam neugodna poročila o stanju posevkov. Slične redukcije so se izvršile tudi v Avstraliji. Temu nasproti pa stoji še vedno ogromni zakladi žitaric v severni Ameriki. Tudi sovjetski dumping se je pričel uveljavljati s podvojenimi silami. Vsekakor pa se pričakuje zboljšanje cen že v najkrajšem času.

× Družba za gradbo elevatorjev. Iz Beograda se nam poroča, da so bila na pristojnih mestih odobrena pravila, kakor tudi osnivanje »Družbe za gradbo elevatorjev«. Družba bo poslovala in gradila elevatorje v vseh krajih naše države, kjer so taki objekti potrebni. Družba bo razpolagala v začetku z delniškim kapitalom 100 milijonov dinarjev. Elevatorji bodo v prvi vrsti služili družbi za izvoz poljskih pridelkov, ki bo svoje nakupe efektivirala potom institucij, ki jih bo v teku časa zgradila nova družba.

Borzna poročila

dne 1. septembra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 1. septembra. Amsterdam 2284.13 do 2290.97, Bruselj 789.49—791.85, Curih 1102.65 1105.95, Dunaj 796.10—798.50, London 275.33 do 276.15, Newyork 5651.08—5668.08, Pariz 222.07 do 222.73, Praga 167.71—168.21, Trst 296.27 do 297.17.

Zagreb, 1. septembra. Amsterdam 228.413 do 229.097, Dunaj 796.10—798.50, Bruselj 789.49 do 791.85, London 275.33—276.15, Milan 296.27 do 297.17, Newyork 5651.08—5668.08, Pariz 222.07—222.73, Praga 167.71—168.21, Zürich 1102.65—1105.95.

Beograd, 1. septembra. Amsterdam 2284.13 do 2290.97, Bruselj 789.49—791.85, Curih 1102.65 do 1105.95, Dunaj 796.10—798.50, London 275.33 do 276.15, Milan 296.27—297.17, Newyork 5651.08 do 5668.08, Pariz 222.07—222.73, Praga 167.71 do 168.21.

Dunaj, 1. sept. Amsterdam 287.20, Atene 92.20, Beograd 12.5425, Bruselj 99.30, Bukarešta 4.225, London 34.5837, Madrid 65, Milan 37.23, Newyork 711.20, Pariz 27.90, Praga 21.0625, Sofija 5.154, Stockholm 190.40, Kopenhagen 190.05, Varšava 79.59, Curih 138.60.

Curih, 1. septembra. Beograd 9.06, Pariz 20.14, London 24.97, Newyork 513.50, Bruselj 71.575, Milan 26.88, Madrid 46.10, Amsterdam 207.125, Berlin 121.85, Dunaj 72.18, Stockholm 137.55, Oslo 137.35, Kopenhagen 137.35, Sofija 3.725, Praga 15.21, Varšava 57.50, Budimpešta 90.025.

Vrednostni papirji

Zagreb, 1. septembra. Državni papirji: 7% inv. pos. 72—74, vojna škoda ar. 332 do 333.50 (335—337), kasa 332—333.50 (333—337), dec. 338—342 (340), 4% agr. obv. 40—42, 7% Bler ar. 68—69 (69), kasa 68.50—69.50 (68.50), 8% Bler ar. 78—79.50, kasa 78—80 (78.50), 7% pos. hipot. b. —, 6% begl. 50—52.50 (52—54).

— Banke: Hrvatska 50—60, Praštediona 957.50—965, Union 150—155, Kredit 121—126, Srbska 190—191, Zem. 115—116, Ljublj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Narodna banka —. — Industrija: Našičk. 750, Narodna šum. 25 d., Danica 65—70, Sečera Osijek 210 do 217.50, Trboveljska 210—215, Slavonija —, Vevče 120—122, Drava 212—220, Isis 40 bl., Dubrov. 300—320, Jadranska 460 d.

Dunaj, 1. sept. Bankverein 14, Dunav-Sava-Adria 11.65, Prioritete 90, Trbovlje 26.55, Leykam 1.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu
London, 1. sept. 7% Blaire 65.50—66.75.
Newyork, 1. sept. 8% Blaire 73—74, 7% Blaire 64.50—65.

Žitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca za koruzo neenakomerna, brez prometa.

Novi Sad, 1. septembra. Koruza: bačka, bačka okolica Sombor 87—89, južnoban. 84—86, srem-ska, okolica Indija 87—89, Sid 89—91. Tendence: neizpremenjena. Promet: pšenica 10 vagonov, ječmen 2, koruza 15, moka 2, fižol 2 vagona.

Sombor, 1. septembra. Skupni promet: 321 in četrt vagona. Pšenica: srem. slav. 79 kg 160 do 163, Ječmen: bački, srem. 63—64 kg 110 do 115, bač. poml. 67—68 kg 165—170, srm. poml. 67—68 kg 170—175, Koruza: bačka, žel. prompt. 87—89, Moka: bačka, ban. stanica 0 in 00 270 do 280, 2. 250—260, 3. 230—240, 6. 210—220, 7. 160—180, 8. 115—120; srem. slav. 0 in 00 255—265, 2. 235—245, 5. 220—230, 6. 210 do 220, 7. 165—175, 8. 115—120. Otrobi: bački, ban. pšenični v jutu 92.50—97.50, srem. slav. pšen. v jutu 90—95.

Budimpešta, 1. septembra. Tendence: slaba. Promet: sreden. Pšenica: dec. 9.76—9.82 (9.60 do 9.62), marc 10.85—11.30 (10.95—10.96), Rž: dec. 9.90—10 (10—10.10), marc 11.05—11.45 (11.20—11.30). Koruza: maj 11.36—11.68 (11.64 do 11.66).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence neizpremenjena mlačna, brez prometa.

Hmeljarsko poročilo

Žalec v Savinjski dolini, 31. avgusta. Ker so letos hmeljarji obirali le lepe, pravilno dorasle in dozorele kobule in ker je mnogo hmelja ostalo neobranega, se ceni množina letošnjega pridelala le na 8000 stolov po 100 kg. Letošnji hmelj je najboljše kakovosti ter zelo ugaja množičnim nakupovalcem in trgovcem. Minuli teden je bilo prav živahno nakupovanje po

Proda se hiša

v mestu. Prikladna za stanovanje in eventualno obrt (mizararska delavnica s stroji na električni pogon). Stanovanjski del stavbe enonadstropen, delavnica pritlična — dva oddelka: strojni in mizararska delavnica. — Odda se tudi samo stanovanjski del stavbe. — Josip Lampret, mizarstvo, Šostanj, 1947

Go-ko

Pipenbacher

konces. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvet-ska cesta 12. Zahtevajte informacije.

CENJENIM DAMAM

se priporočam za modni-zirane klobukov po najnovejših modelih Preoblikovanje 1913 Din 28.—

SALON „LA FEMME CHIC“ Ljubljana, Šelenburgova 6/1.

8.50—10 Din za kg. Vsa letina bo kmalu prešla v druge roke, ker je dosedaj že nad 30% vsega pridelka prodanega.

Sport

Prvenstvo Jadrana v plavanju.

V nedeljo se je vršilo v Dubrovniku plavalno prvenstvo Jadrana. Tekmovale so reprezentance Dubrovnika, Splita in Sušaka. Doseženi uspehi so prav dobri.

5 × 50 m prosto: 1. Split 2:23, 2. Sušak 2:25, 3. Dubrovnik 2:27. — 100 m prsno: dr. Birimiša (Split) 1:24, 2. Midžor (Sp.) 1:25.9, 3. Orlić (D) 1:30.6, 4. Arčanin (Su.) — 100 m hrbtno: 1. Marčeta (A) 1:16.2, 2. Ciganović (D) 1:19.2, 3. Duvnjak (D) 1:20.8, 4. Matković (Su.), 5. Nadali (Sp.) — 4 × 200 m prosto: 1. Split 10:06.1, 2. Sušak 10:25.8, 3. Dubrovnik 10:27.5. — 3 × 100 m mešano: 1. Split 3:44.5, 2. Dubrovnik 3:51.4, 3. Sušak 3:54.6. — Waterpolo: Dubrovnik (Jug), Split (Jadran) 2:2 (1:1). Med tekmo so gledalci obmetavali z raznimi predmeti sodnika in splitske igrače. V drugi tekmi sta nastopila Dubrovnik II: Sušak. Zmagal je Dubrovnik s 5:0 (4:0). Tekmovanje se je s tem končalo. Točk so dosegli: Split 50, Dubrovnik 41, Sušak 40. Tekmovanje se bo vršilo vsako leto izmenično v vseh treh mestih.

Drobne vesti.

Nemčija: Švica 79.5:57.5. Na lahkoatletskem dvomatchu v Bernu je sigurno zmagala Nemčija, čeprav je nastopila z drugo garnituro.

Nemčija: Anglija 7.5:4.5. Prva garnitura Nemčije je v Kölnu nepričakovano sigurno premagala Anglijo. Doseženi rezultati so izvrstni: 4 × 100 m: Nemčija 41.1, Anglija 41.8, 4 × 400 m: A. 3:15, N. 3:15.2. — 4 × 800 m: N. 7:45.8, A. 7:46.4. — 4 × 1500 m: A. 15:55.6, N. 16:06. — Olimp. štafeta: A. 3:27, N. 3:27.2. — 4 × 110 m zapreke: N. 59.2, A. 59.9. — Krogi: Nemčija 30.23 m (Hirschfeld 15.63, Schneider 14.60). — Disk: Nemčija 90.37 m (Hirschfeld 45.85, Hofmeister 44.52). — Skok ob palici: Nemčija 7.50 m (Möller 3.8, Huber 3.7). — Skok v višino: Nemčija 3.74 (Köpke in Jörnhoft 1.87).

Finska: Švedska 104:76. Lahkoatletski dvomatch, ki se je vršil v Stockholmu je prinesel fenomenalne rezultate. 10 km: Nurmi (Fin). 30:50.6, 1500 m: Purje (F) 3:53.6, skok v viš.: Gate (Š) 191 m, 5000 m: Lethinen (F) 14:39.8, 110 m zapreke: Petterson (Š) 14.9, skok ob palici: Lindblat (Š) 4.13 m, troskok: K. Järvinen (F) 15.40 m, kladivo: Pörhölä (F) 53.82.

Še nedeljske nogometne tekme.

V Trbovljah sta zopet enkrat merila svoje moči stara rivala KS Amater in SK Trbovlje. Prav kmalu se je pokazalo, da sodnik ne obvladuje situacije. Predtekma SK Dobro in SK Retjem, ki je končala s porazom Retja, je končala brez posebnih momentov. Glavna tekma med SK Amaterjem in SK Trbovljem se je pričela s polurno zamudo. Spočetka je SK Trbovlje pritiskal, nato se je igra prenese na polovico SK Trbovlja. Amater je zabil regularen gol, katerega pa sodnik ni priznal. Borba je postala ostrejša in v gneči je branilec SK Trbovlja napravil roko, radi česar je sodnik diktiral enajstmetrovko, katero je SK Amater spremenil v gol, katerega je sodnik žvižgal, takoj nato pa razveljavil. SK Amater je ugovarjal pri vodstvu medklubskega odbora. Ker je SK Trbovlje predčasno zapustilo igrišče, je morala biti igra prekinjena. Zanimive so tudi prognoze, ki krožijo med sportno publiko glede zmagovalca pri predstoječem jesenskem prvenstvenem tekmovalju. Najbolj sigurne so pač one, ki dajejo sledeči vrstni red: SK Amater, SK Hrastnik, SK Trbovlje, SK Dobro, SK Retje, SK Zagorje.

Bolečine in zbadanja
v kosteh — členkih
mišicah — ledjih
zobeh — glavi

odstranja
tako

ALGA
za masažo

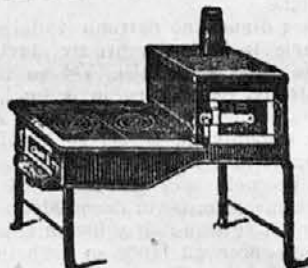
Masirajte se že nocoj — že jutraj boste vstali
prerajeni

ALGA se dobiva povsod
1 steklenica Din 16

Po pošti pošlje
Laboratorij „ALGA“ Sušak

4 stek. 77 Din, 8 stek. 131 Din, 14 stek. 205 Din, 25 stek. 320 Din

Pločevinasti štedilniki

Veči znamke »Regulator« na žaganje. — Najnižje cene. — Trgovci popust

Štefan Lamud

Čeplje, Vranksko pri Celju

Razstavljeno na velesejmu paviljon J 670

Gramofonske plošče po 3 Din

izposojuje „ŠLAGER“, izposojevalnica gramofonskih plošč in gramofonov, Ljubljana, Vegova ulica 2. 1501

Pohištvo

Spalnice iz trdega in mehkega lesa kakor tudi razno drugo pohištvo dobite najceneje pri

MATIJA ANDLOVIC

1506 LJUBLJANA, Komenskega ul. 34

Prima grozdje . . . 3—4 Din kg

„jabolka . . . 1—2 „ „

„hruške . . . 2—3 „ „

pošilja od 10 kg dalje: 1978

Postržin, Krško

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž

najceneje in v velikih izbirah pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Stavbne

nasvete

daje tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 570

Vreče 1758

nakup in prodaja

Alojz Grebenc

Ljubljana, Dunajska

cesta 36

Gorazdov učni

zavod

Pouk stenografije in

strojeписja ter potreb-

nih merkatilnih pred-

metov po najnovejši in

najuspešnejši metodi.

Priglasila 1., 2. in 3.

septembra od 9.—12.

ure dopoldne, Nunska

ulica 19, pritličje.

Pismene prijave do

14. sept. pod naslovom

J. GORAZD, BLEJ 2.

1936 Vila Rodica.

Vse

barve, lake

in firneže

dobite najbolje in

po konkurenčnih

cenah pri

„Lustra“ V. Laznik

Ljubljana

Gospodarska cesta 12

poleg restavracije

„Novi Svet“ 1520

Kaj je zopet novega v Ljubljani?

V Prešernovi ulici št. 54 se je pričela prodaja ogromne zaloge jesenskega in zimskega manufakturnega blaga po neverjetno nizkih cenah.

Kaj dobite tam?

Vse, kar rabite v tej stroki za dom in družino.

Kakšno korist imate od tega?

Da kupite za mal denar res prvovrstno, ceno blago.

Ta prilika se Vam nudi samo sedaj, dokler traja zaloga tega ugodno nakupljenega blaga

Josip Ivančič, Ljubljana, Prešernova ulica 54

Prepričajte se!

(poleg kavarne „Slon“)

Ogled je neobvezen!

Sokolstvo

Tekma v odbojki za prvenstvo Saveza SKJ

Odbojka (volley ball) je ena najlepših iger za doraščajočo mladino, pa tudi za odrasle, in sicer za oba spola. Četudi ni težka, vendar je treba za pravilno in dobro odbojko dolgotrajne vaje, da se igralci uživajo v igro, da dobijo dober stil in potrebno živahnost. Tekme brez borbenega duha, živahnosti, discipline in pravilne kombinacije so mrtve in nezanimive za igralce, še v večji meri za one gledalce, ki igro poznajo.

Naše Sokolstvo že nekaj let goji odbojko. Posamezna društva so si že vzgojila prav dobre igralne skupine. Da se še bolj dvigne zanimanje za odbojko in za vzorno igro ter za pravilno tekmo, je razpisalo načelnništvo Saveza SKJ za letošnje jesen savezne prvenstvene tekme v odbojki za člane, članice in oboji nanaščaj. K savezni prvenstveni tekmi pošljejo vse župe, ki so izvedle izbirne tekme, svoje najbolje skupine, da si izbojujejo prvenstvo v odbojki za letošnje leto.

Za člane in moški naraščaj bodo prvenstvene tekme v Mariboru 13. septembra, za članice in ženski naraščaj pa 20. septembra v Zagrebu. Tekme začnejo v obeh krajih ob 6. uri zjutraj in se vršijo ves dan, do končne odločitve prvaka za vsako kategorijo. Tekmovalo se bo po izločilnem sistemu, medsebojne nasprotnike določijo žreb. Zmagovalci dobijo naslov prvaka Jugoslavije v odbojki in prehodno darilo. Naslov in prehodno darilo obdrže do prihodnje savezne tekme. Zmagovalna skupina župe, ki dobi zaporedoma trikrat ali petkrat prehodno darilo, ga obdrži stalno v svoji posesti. Izid tekem se razglasi takoj po končanih tekmah.

Vsi tekmovalci izven mesta, kjer se tekme vršijo, morajo dospeti že na predvečer na kraj tekme in morajo biti zjutraj pol ure pred tekmo na igrišču. Obleka za tekmo ni predpisana, vendar morajo biti tekmovalci vsake skupine enako oblečeni. Vsak tekmovalec mora imeti s seboj sokolsko legitimacijo s sliko in potrdilo društvenega načelnika, da je reden telovadec.

Župe lahko privedejo seboj po enega pomožnega sodnika, ki pa mora točno poznati pravila v odbojki. Tudi svojo lastno žogo ima lahko vsaka župa, toda odgovarjati mora točno predpisom, sicer jo vodstvo tekme odkloni. Na vsakem igrišču bo na razpolago pravilna žoga. Višina mreže je določena za člane in naraščaj na 230 cm, za članice in ženski naraščaj pa 224 cm.

Tekme v odbojki vodi v Mariboru in v Zagrebu član saveznega TO br. Mačus, razsodišče tvorijo bratje Mačus, Jesih in Trček, ki razsojajo samo o pravilni interpretaciji pravil, sicer odloča o vsem glavni sodnik sam.

Tekmuje se po pravilih, ki so priobčena v knjigi Fr. Mačusa: Odbojka, založila Jugoslov. Sokolska Matica v Ljubljani, cena 12 Din. Ta pravila so za vse tekme v odbojki, ki se vršijo v območju Saveza SKJ, edino veljavna in potrjena od saveznega načelnštva, zato jih morajo vsa sokolska društva imeti in po njih vezati odbojko.

Savezno načelnštvo je zaprosilo za udeležnike tekem znižano vožnjo, ker po dosedanjem pravilniku, ki predpisuje, da mora potovati najmanj deset oseb skupaj, v posameznih župah ne bi imeli pravice do znižane vožnje, ako župa pošlje samo eno kategorijo k tekmi.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 13.496/2.

2454

Odlok.

Na pobudo mag. pharm. Jurkas Evstahija, lekarniškega asistenta v Zagrebu, ter po zaslišanju banskega sanitetnega sveta in lekarnarske zbornice, odločam na osnovi § 11, zadnji odstavek, zakona o lekarnah in nadzorstvo nad prometom z zdravili, da se ustanovi nova javna lekarna v Laškem.

Interesenti imajo pravo pritožbe zoper to odločbo na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v teku 15. dni od dneva razglasitve v »Službenih objavah« kraljevske banske uprave Dravske banovine.

Pritožbe se morajo vložiti pri kraljevski banski upravi Dravske banovine.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine

v Ljubljani, dne 26. avgusta 1931.

Ban: dr. Marušič, s. r.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 484/31.

2450

Oklic.

Tožča stranka Vodišek Josip, sodni sluga v Murski Soboti, je vložila proti toženi stranki Grgar Karolu in Lepša Tereziji, pos. v Krplivniku, radi 6100.— Din k opr. štev. C 484/31 tožbo.

Narok za ustno razpravo se je določil na 18. septembra 1931 ob enajstih pred tem sodiščem v izbi št. 23.

Ker je bivališče tožene stranke neznan, se postavlja gosp. dr. Fleck Friderik, odv. v Murski Soboti, za skrbnika, ki jo bo zastopal na njeno nevarnost in stroške, dokler ne nastopi sama ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. II., dne 4. avgusta 1931.

*

Ne I 862/31—4.

Amortizacija.

Na prošnjo Emilije Potočnik, učiteljice v Leskovcu pri Krškem, se uvede postopanje za amortiziranje hranilne knjižice Oblastne hranilnice Mariborske oblasti št. 37.960, v poimenski vrednosti po 14.000.— dinarjev; knjižica je vinkulirana in se glasi na ime Emilije Potočnik.

Imejitelj te knjižice se poziva, da svoje pravice do knjižice uveljavi v teku 6 mesecev od dne objave tega oklica, ker bi se sicer knjižica proglasila za neveljavno in bi se na knjižico naložena gotovina izplačala Emiliji Potočnik brez predložitve hranilne knjižice.

Okrajno sodišče v Krškem, odd. I., dne 26. avgusta 1931.

*

T 61/31—2.

2427

Amortizacija.

Na prošnjo Konzumnega društva za Slovenijo v Sp. Šiški se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosllec baje izgubil, ter se njih imejitelj poziva, da uveljavi v teku 6 mesecev, počenši z dnem edikta, svoje pravice; sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: Vložna knjižica Zadrudne banke v Ljubljani s sedanjim vlogom Din 7305/37, glaseča se na ime Konzumno društvo za Slovenijo, Sp. Šiška.

Deželno sodišče v Ljubljani, odd. V., dne 26. avgusta 1931.

*

E 1454/12.

2440

Dražbeni oklic in poziv k napovedi.

Na predlog zahtevajoče stranke Posojilnice na Frakolovem, r. z. z n. z., po dr. Rakunu odv. v Celju, bo dne 29. septembra 1931 ob poldne pri tem sodišču, v sobi št. 4 na podstavi s tem odobrenih pogojev dražba polovic nepremičnin: zemljiška knjiga Loka, vl. št. 197, označba nepremičnin: 1/2 zemljišča obstoječe iz njive in travnika; cenilna vrednost 6650 Din 90 p, najmanjši ponudek 4485.— Din. Vadij 673.— Din.

K nepremičnini zemljiška knjiga Loka, vl. št. 197, spadajo polovice pritlikline razno gospodarsko orodje v cenilni vrednosti 75.— Din. Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaja.

Okrajno sodišče v Celju, odd. III., dne 14. avgusta 1931.

E 180/31.

2449

Sklep.

Pri prisilni dražbi dne 7. avgusta 1931 se ni stvil nikak ponudek. Zato se sklepom tega sodišča E 180/31—3 dovoljena izvršba z dražbo nepremičnin vl. št. 210 k. o. Podvrh in vl. št. 203 in 219 k. o. Metni vrh po § 151 i. r. ustavi.

Pred potekom pol leta od dne dražbe se ne more vnovič predlagati uvedba dražbene postopanja.

Okrajno sodišče v Sevnici, odd. II., dne 7. avgusta 1931.

Konkurzni razglasi

Sa 18/31—4.

2448

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini Pezderšek Ivana, čevlarskega mojstra in trgovca z usnjem v Rogaske Slatini.

Poravnalni sodnik Ivanc Karol, starešina okrajnega sodišča v Rogatcu.

Poravnalni upravnik dr. Leskošek Janko, odvetnik v Rogatcu.

Narok za sklepanje poravnave pri imenovanem sodišču, dne 15. septembra 1931 ob devetih.

Rok za oglasitev do 10. septembra 1931.

Okrajno sodišče v Celju, odd. I., dne 12. avgusta 1931.

*

Sa 22/31—71.

2451

Potrditev poravnave.

Med dolžnikom Meyer Karlom Teodorom, imetnikom neprotokolirane tvrdke »Fotomeyer« v Mariboru, Gosposka ulica št. 39, in njegovimi upniki pri naroku dne 17. avgusta 1931 sklenjena poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolжник upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila, 40% kvoto njihovih terjatev in sicer 20% v 6 meseceh, ostalih 20% pa v 12 mesecih od dneva sprejete poravnave.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 27. avgusta 1931.

*

Sa 16/31—7.

2452

Potrditev poravnave.

Med dolžnikom Weisz Žigom, trgovcem v Dolnji Lendavi, in njegovimi upniki dne 27. junija t. l. pri okrajnem sodišču v Dolnji Lendavi sklenjena poravnava se potrdi.

Po tej poravnavi plača dolжник upnikom, ki jim ne gre pravica do prvenstvenega poplačila, 45% kvoto njihovih terjatev, plačljivo v 4 enakih tromesečnih obrokih, katerih prvi zapade v plačilo tri mesece po pravnomočni potrditvi te poravnave.

K tej poravnavi sta pristopila kot poroka in plačnika Pavla Weisz, dolžnikova soproga v Dolnji Lendavi, in Andrej Kulin, trgovec v Mariboru, Marijina ulica št. 24.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 28. avgusta 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

T. No. 1001/57.

2368a—2—2

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kr. banske uprave Dravske banovine v Ljubljani V. No. 4234/2 z dne 15. avgusta 1931. na podlagi členov 86 do 98 zakona o državnem računovodstvu in njegovih sprememb oziroma dopolnitev

I. javno pismeno ofertno licitacijo

za popravo fasade ter kleparska in pleškarska dela v glavnem poslopju javne bolnice v Celju v skrajšanem roku na dan 18. septembra 1931. ob enajstih pri sreskem načelstvu v Celju.

Podrobnosti o licitaciji so razvidne iz popolnega razglašja v Službenih novinah in službenih objavah Jugoslovana.

Vse potrebne podatke in pojasnila se dobijo v uradnih urah pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Sresko načelstvo v Celju, dne 21. avgusta 1931.

*

Razglas.

Vodna zadruga za osušitev »Blat«, katere ima svoj sedež na Bledu, je predložila načrte, glasov katerih namerava zamočvirjeni svet severno od Blejskega jezera (takozvana »Blata«), nahajajoča se v d. o. Bled, Rečica, Podhom, Poljšica in Spodnje Gorje osušiti. Površina melioracijskega ozemlja znaša približno 220 ha. Po projektu so predvidene spremembe potočnih profilov, naprave potočnih zavarovanj, položitev odva-

jalnih in osuševalnih kanalov ter jarkov, naprava nekaterih mostov in novih potov.

Vsled tega razpisuje sresko načelstvo v smislu § 60. vodopravnega zakona z dne 15. maja 1872. deželnega zakonika št. 10 komisijonelno razpravo na

23. in 25. septembra t. l.

s sestankom ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni na Bledu.

Načrti so na vpogled med uradnimi urami na sreskem načelstvu v Radovljici ter v občinski pisarni na Bledu.

To naznanjam s pripombo, da se morajo morebitni ugovori uveljaviti ustno ali pismeno pri sreskem načelstvu v Radovljici toda najkasneje pri komisijiski razpravi, sicer se bode smatralo, da udeleženci soglašajo z nameravanimi napravami.

Sresko načelstvo v Radovljici, dne 24. avgusta 1931.

*

Št. 2997/31.

2435

Razglas.

Direkcija šum v Ljubljani razpisuje prvo licitacijsko prodajo okoli 4500 plm v področju šumske uprave v Kranjski gori v režiji izdelanega mehkega tehnično porabnega lesa in okoli 1200 v režiji izdelanih bukovih drv.

Ponudbe, pisane na tiskovinah, ki se dobe pri direkciji šum v Ljubljani, Bleiweisova cesta št. 1, je vložiti do dne 22. septembra 1931 do 1. ure dopoldne pri isti direkciji, kjer se bo tega dne vršila licitacija.

Vsa predmetna pojasnila se dobe pri direkciji šum v Ljubljani in pri šumski upravi v Kranjski gori.

Direkcija šum v Ljubljani, dne 28. avgusta 1931.

*

2433—3—1

Razglas o licitaciji.

Vodovodna zadruga v Ponikvi ob j. žel. razpisuje za oddajo dobave vodovodnega cevja in armatur za vodovod v Ponikvi

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 15. septembra 1931 ob enajstih

v prostorih obč. urada v Ponikvi. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se dobivajo med uradnimi urami v obč. pisarni v Ponikvi.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi zbesedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 211.860 Din.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašja o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka kraljevske banske uprave v Ljubljani.

Vodovodna zadruga v Ponikvi ob j. žel. dne 26. avgusta 1931.

Razne objave

2447

Objava.

Ustanovna glavna skupščina Poslovnega zavoda, d. d. v Ljubljani, bo v ponedeljek dne 7. septembra 1931 ob štirih popoldne v prostorih odvetniške pisarne v Ljubljani, Dalmatinova 10/I.

Dnevni red:

1. Poročilo ustanoviteljev družbe o ustanovitvi družbe in o vplačilu delniške glavnice, sprejemu pravil v besedilu, ki ga je odobrila državna uprava.
2. Volitev prvega upravnega in nadzornega odbora.
3. Določitev nagrad upravnemu in nadzornemu odboru.
4. Poročilo in odobritev ustanovitvenih stroškov družbe.

Gg. delničarje pozivamo, naj se razpisane glavne skupščine zanesljivo udeležijo.

Ljubljana, dne 24. avgusta 1931.

Koncesionarji.

*

2438—3—2

Objava.

Izgubil sem dne 4. avgusta t. l. na poti Rogaševci-Ekivrt uradno legitimacijo, izdano po bivšem Oblastnem inspektoratu finančne kontrole v Ljubljani, z dne 28. januarja 1926, št. 2153, ter legitimacijo za nošenje orožja, izdano po Glavnem oddelku finančne kontrole v Petrovcih, z dne 18. avgusta 1930. št. 1774.

Proglasam ju za neveljavni.

Kitek Josip, s. r., pripr. fin. kontrole v Kuzmi.

*

2453

Objava.

Izgubil sem izpričevalo četrtega razreda državne realne gimnazije v Ptujju iz leta 1930/1931 na ime Florijan Hočevnar, rodom iz Vel. Lašče, in ga proglašam za neveljavno.

Hočevnar Florijan, s. r., Velike Lašče 24.

*

2455

Objava.

Izgubil sem izpričevalo IV. b razreda I. drž. realne gimnazije v Ljubljani za leto 1930/1931 na ime: Kürbos Maks rodom iz Ljubljane. Proglasam ga za neveljavno.

Kürbos Maks, s. r.

P. Ripson:

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Zaprl je vrata in odšel naprej navzdol. Nad naslednjimi vrati isti napis, v shrambi enako vse polno konzerv. Tako je šlo dalje, shramba se je vrstila za shrambo. Naenkrat je zapazil, da so nad vrati drugi napisi in v istini, tudi v teh shrambah so bile druge konzerve. To je šlo vedno naprej in naprej, vedno bolj navzdol. Nekaj časa je bil Robert štel vrata, toda slednjič je pri ogledovanju neke shrambe pozabil na točno številko. Toda vedel je, da je korakal že najmanj mimo sto petdeset vrat. In to uro je šlo brez konca in kraja. Tako je hodil že nad eno uro in mislil si je, da ne bo nikoli konca.

Slednjič je pa vendar dospel do velike dvorane in njegovo potovanje navzdol je bilo končano. Ta dvorana je bila okrašena s slikami podmorskih pokrajin, z ribami, raki in školjkami, vse v najpestrejših barvah, tako da je Robert stal sredi nje in se ni mogel nagledati. Čemu je služila ta dvorana, mu ni bilo jasno, ker je bila popolnoma prazna, samo na nasprotni strani vhoda je imela majhna vrata. Robert je stopil skozi ta vrata in se je nahajal v liftu. Spoznal je torej, da bi bil lahko tudi z dvigalom dospel v to globočino. Sedel je v lift in pri-

tisnil na prvega izmed treh vijoličastih gumbov, ki so se svetlikali poleg njega. Lift se je polagoma začel premikati navzgor in nekaj minut pozneje se je vstavil. Robert je računl, da mora biti približno na višini tal pri vhodu v stolp. Izstopil je in se napotil preko podolgate sobe. Hladnokrvno, kot je odpiral vsa vrata, je odprl tudi ta.

Tu se je nahajal v hodniku iz debelega, prozornega stekla, nekako pet metrov pod morsko gladino. Ta hodnik je vodil pod morjem naprej, ves sestavljen iz steklenih plošč, ki so bile vložene v kovinasto ogrodje. Pogled na podmorsko pokrajino je bil naravnost veličasten. Gozdiči rdečih in belih koral so se menjavali z rumenimi travniki morske trave in temnozelenimi grmiči alg. Med njimi so razstirale svoje široke cvete podmorske rože, podobne onim, ki jih je bil nekaj videl v vročem morju floridske obale. Robert je počasi korakal po podmorski stekleni galeriji naprej in se vstavljal, če je opazil kaj izrednega. Nekateri fosforujoče alge so nosile čudne sadove, podobne ananasom in bananam. Druge, noseče vijoličaste grozde, so se vlekle po petdeset in še več metrov daleč in lahko valovale v morskem toku.

Solnčni žarki so padali navpično na morsko gladino, ki se je lahko prelivala v srebrnih valovih visoko nad vso to čudežno pokrajino. Trope majhnih lesketajočih se rib so se podile med algami, izginjale v gostih šopih podvodnih rastlin ter se igrale v sijaju solčnih prame-

nov, veseleč se svojega življenja. Robertovo pozornost je vzbudil ogromen rak, ali bolje rečeno, morski pajek, ki je imel dobre štiri metre v premeru in nepremično ždel na neki skali, samo s konci svojih dolgih trepalnic je lahko migal ter tako skušal privabiti kakšno nepremišljeno ribico. Robert se je spomnil, da je našel ogrodje pajka že prvi dan svojega bivanja na Marsu na peščenih obali. Ene škarije te pošasti je bil uporabil kot gorjačo v boju s polipom.

Naenkrat je zapazil, kako se vse ribe in ribice kot strela švignile pod skale ali pa se skrile med algami. Ni si vedel razlagati, zakaj se je to zgodilo. Tedaj pa je videl iz daljave prihajati tropo somov. Robert je bil sicer že mnogo čital o morskih somih in videl tudi fotografije, toda gledati te zveri iz neposredne bližine, pod morsko gladino, je pa bilo nekaj, kar mu je zježilo lase na glavi. Oblila ga je kurja polt, čeprav ni bilo zanj nikake nevarnosti. Te tri do štiri metre dolge sive pošasti, s temnimi progami na glavi in odprtimi žreli, v katerih so se videli ostri, beli zobje, so bile v istini nekaj, kar bi tudi največjemu junaku delalo strah. Izgledale so kot povodni tigri, ki samo pazijo, kdaj bi mogli koga napasti. Plaval so zelo počasi in nizko ob dnu. Bili so že skoraj mimo, ko je Robert opazil, da se je na zadnjega soma, ki je bil nekoliko manjši, iztegnila lovka v algah skritega velikanskega polipa. Bliskoma, kot bi vsekali z mečem, se mu je ovila okoli repa in ga potegnila nazaj.

Kdo je bil Haydn?

V kratkem bodo slavili 200letnico znamenitega glasbenika in skladatelja Haydna. Za to priliko pišejo že nebroj knjig in brošur, da bo Haydnov življenjepis čim popolnejši, in po vseh arhivih stikajo za dokumenti, ki se kolikor toliko nanašajo na Haydna. Neko tako knjigo je napisal tudi profesor Kuhač iz Zagreba, ki trdi na podlagi zelo obsežnega materiala, da je bil Haydn hrvaškega pokolenja. Ime Haydn po Kuhaču ni pravo, ampak rodbina se je pisala prvotno »Hajden«, ime »Hajden« p. je na Hrvaškem precej razširjeno (?). Haydn je bil rojen v vasi Trstenik, ki se imenuje po nemški Rohrau. Haydna hočejo imeti trije narodi za sebe: Hrvatje iz zgoraj navedenih razlogov, Ogrji zopet, ker je bil rojen na ogrski meji in ker ga je celo njegovo življenje ščitila ogrska knežja rodbina Esterhazyjev, Avstrijci pa ga zahtevajo zase, ker je zložil nekdanjo avstrijsko cesarsko himno. Najnovejše preiskave pa dokazujejo baje, da je bil Haydn rojen cigan. Profesor S. Dedaelus, slovenski jezikoslovec v Parizu, čegar mati je Hrvatica, oče pa Grk, trdi namreč, da je bil Haydn ciganskega rodu. To delo prevajajo sedaj na angleški jezik po nalogu odbora, ki se je sestavil v Ameriki za proslavo dvestoletnice Haydnovega rojstva, in ta odbor je poslal ravnatelja U. Sarda na Dunaj in v Pešto, da prouči znova vse dokumente, na katere opira prof. Dedaelus svojo trditev.

V Ameriki bodo praznovali dvestoletnico Haydnovega rojstva nad vse slovesno. Priredili bodo na tisoče koncertov, kjer bodo igrali le Haydnove skladbe, in izdali bodo na stotine gramofonskih plošč s Haydnovimi skladbami.

Največji zvon

Največji zvon v Nemčiji, ki mu pravijo »cesarski zvon«, bo »slavil« te dni svojo 60. letnico. Zvon zvoni v Kölnu, tehta pa 545 centov.

Največji zvon pa je »cesarski zvon«, ki visi v nekem 4 nadstropju visokem stolpu v Kremli. Ta zvon so vili l. 1734., tehta pa 4000 centov.

Veliki so tudi zvonovi v Lizboni (418 centov), »Aberdegnu« (400 centov), v cerkvi sv. Pavla v Londonu (350 centov), v Toulouse, Francija (350 centov), v Parizu (236 centov), na Dunaju (324 centov) in v cerkvi sv. Petra v Rimu (280 centov). Najstarejši zvon, na katerem je vlieta letnica »1144«, se pa nahaja v Iggenbachu na Bavarskem.

Kdor čaka — pričaka

V najnovejšem času so se začele budimpeštanske gledališke igralka in pevke moštiti kar na debelo. Omožila se je operetna pevka Irena Biller, ki jo je vzel ameriški dolarški milijonar Fengler, potem se je omožila prva pevka na Kraljevem gledališču Ana Siro, ki jo je vzel bivši minister grof Csaky, pred par dnevi pa se je omožila pevka Klara Ujry, ki se jo je usmilil neki Miha De Kany, po rodu Oger, sedaj pa ameriški državljani.

Zgodovina tega zakona je jako romantična. Pevka je danes stara že precej nad 60 let, toda, kakor pravijo, je še vedno zastavna ženska, ki se ji leta še ne poznajo preveč (ali pa jih zna skrivati). Nekdaj pa je bila pevka Küry ne samo sloveča pevka, ampak še bolj sloveča lepota in v to lepoto se je bil zagledal z vso silo »petošolske« ljubezni mladi slašičarski vajenec Dekany. Sloveča pevka in lepota takrat seveda siromašnega fanta niti pogledala ni.

Fanta pa je kasneje zaneslo po svetu. Prišel je v Petrograd, kjer je dobil mesto v carski kuhinji kot slašičar. Iz Petrograda je odšel v Ameriko, tam pa si je tekom let znal pridobiti milijonsko premoženje. Ima namreč danes v Newyorku največjo slašičarno in Amerikanci mu pravijo »king of Kandymakers« — »kralj slašiče«.

Te dni pa se je vrnil sicer že kot postaran, a vendar še kot zelo krepak mož v svojo domovino. Ko je zvedel, da njegova nekdanja oboževanka še živi, jo je takoj obiskal in ji potožil svoje ljubezensko gorje. Ženski je bil sedaj, na njena stara leta, možakar všeč (ali pa njegovi milijoni) in tudi gospod »kralj slašiče« je na-

pravil največjo neumnost, kar jih možki sploh napravi v svojem življenju — oženil se je...

884 zob predsednika Zedinjenih držav

Amerikanci radi posnemajo v marsičem tudi Evropejce in tako se je Amerikancev prijela tudi navada, da zbirajo razne spomine na stare čase ali relikvije. Zbirajo pa take spomine na svoj ameriški način.

Sedanji predsednik Zedinjenih držav Herbert Hoover ima sijajne zobe. Pred dvema letoma pa si je moral dati izdreti en zob. Zobozdravnik dr. Mills si ni prav nič mislil pri tem, ko je predsedniku izdrl bolni zob, mislili so pa drugi. Komaj je namreč predsednik zopet zapustil mesto St. Luis, — tam namreč stanuje dr. Mills — ko je že pošten ameriški državljani obiskal doktor Millsa in mu ponudil za izdrt zob gospoda predsednika 10 dolarjev. Zdravnik je zob dal in vzel 10 dolarjev. Srečni nov lastnik izdrtga predsednikovega zoba pa je dal zob vdlati v zlato in ga je kazal vsem svojim znanem. Ti so kar pokali od jeze in nevoščljivosti in začeli

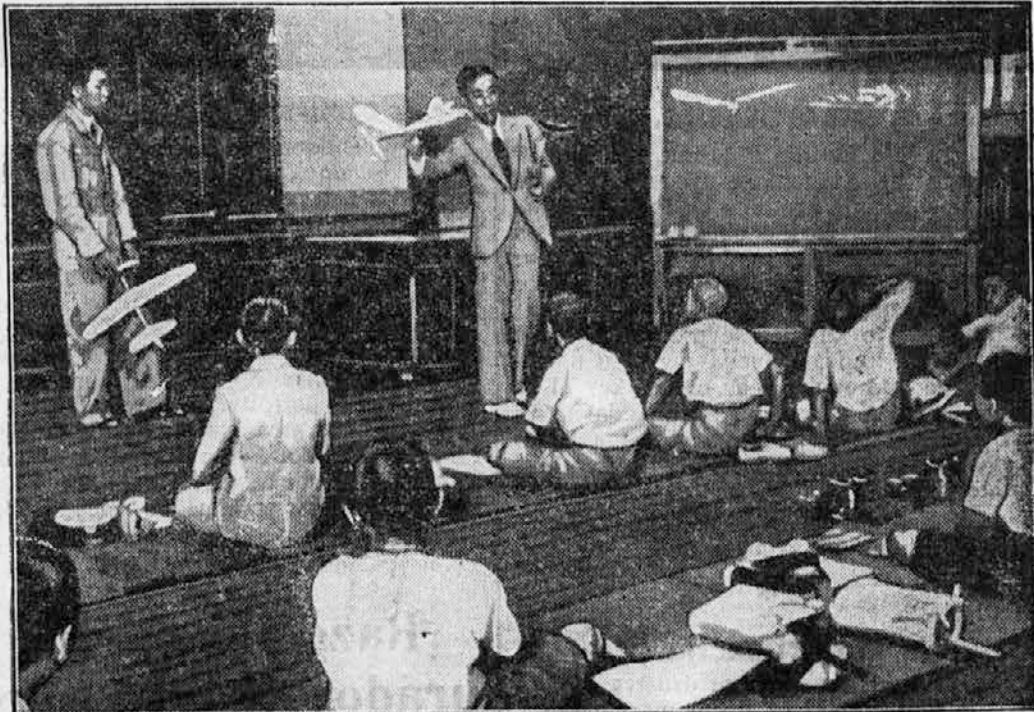
so zdravnika pismeno kar bombardirati, če ima še kakšen predsednikov zob. Ponujali so za vsak zob po 50 do 100, kasneje tudi po 500 dolarjev. To je bilo za zdravnika zelo zapeljivo in mož je drl zobe kar na debelo vsakomur za stolnj, kdor se je le oglašil pri njem, izdrt zob pa je prodajal za predsednikove zobe! Tako je mož v teku 2 let prodal celih 884 »predsednikovih« zob in je postal s to prodajo bogat mož.

Samo enkrat je imel dr. Mills smolo. Nekdo, ki je bil kupil že 32 zob, je kupil še 33. zob, potem pa je vprašal zdravnika, če ima na prodaj tudi vse predsednikove »mlečnike«...

Minister brez hlač

Angleški list »Morningpost« pripoveduje: »Neki minister je bil odšel s svojim uradnim tovaršem na deželo na izlet. Ko pa je njegov dopust potekel, se je odpravil peš na pot do bližnje železniške postaje. Bilo je lepo popoldne, ko se je gospod minister pojavil na kolodvoru. Prišel pa je na kolodvor skoraj za celo uro prezgodaj. Ker ni hotel čakati v čakalnici, je odšel na bližnji travnik, kjer se je vlegel v travo in zaspal. Zvižg bližajoče se lo-

komotive pa ga je prebudil in baš v zadnjem hipu je še mogel skočiti na vlak. Komaj pa se je vsedel, je začutil po nogah neko čudno gomanjanje: pogledal je in videl, da ima polne hlače mravljincev, ki se jih je bil nabral med lego na travniku. Mož pa ni prav nič pomišljal, kako bi se rešil mravljincev nadleže, ampak je kar naglo slekel hlače in jih začel stepati in stresati skozi okno. Nesreča pa je hotela, da so mu hlače padle iz rok, vlak pa je drvel naprej — minister je bil naenkrat brez hlač! Na naslednji postaji se je minister postavil k vratom svojega vagona, da prepreči vstop drugim potnikom in da pojasni postajenačelniku svoj čudni položaj. Postajenačelnik pa se je samo smejal in dal znak, naj vlak pelje dalje. Na zadnji postaji pred Londonom pa se je ministru le posrečilo pojasniti tamkajšnjemu postajenačelniku svoj položaj in mož je brzojavil v London: »Primite nevarnega noreca v prvem razredu! Spoznali ga boste po tem, da je brez hlač in da trdi, da je angleški minister!

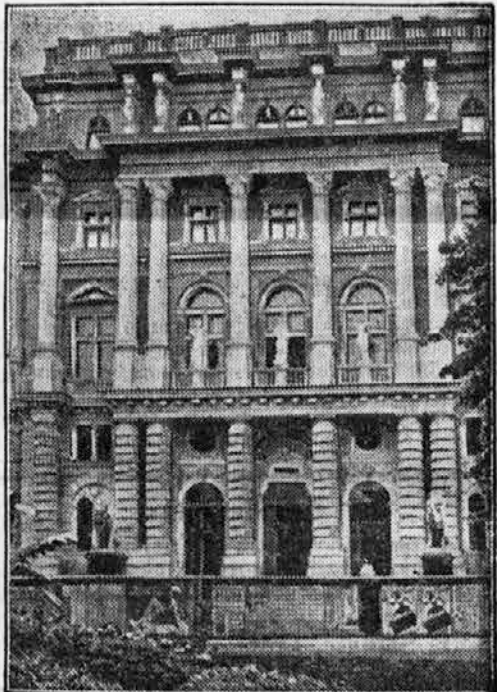
Pouk v letalstvu na japonskih šolah

Japonski zavod za letalstvo na vseučilišču v Tokiju je organiziral posebne tečaje za pouk v letalstvu za dijake.

Otvoritev nemškega katoliškega shoda v Nürnbergu

V petek, 28. avgusta, so svečano otvorili nemški katoliški shod v Nürnbergu. Za predsednika shoda so izvolili državnega poslanca Joos-a. Na sliki vidimo prihod bavarskega ministrskega predsednika dr. Helda in papeževga nuncija Vasalla dr. Torregrossa na shod.

Dunajska justična palača popravljena

L. 1927. meseca julija je prišlo na Dunaju do težkih nemirov. Takrat so ljudje zažgali krasno justično palačo. Sedaj je palača zopet popravljena.

Mesto na dnu morja v filmu

V Rusiji so odkrili starodavno mesto Kerzenez, ki leži danes na dnu morja. Posebna znanstvena komisija preiskuje sedaj ostanke tega mesta.

Lansko leto pa so po obširnih pripravah, ki so trajale tri leta, odkrili v globini 16 metrov neki obzidni stolp. Ta najdba je potrdila naziranje, da gre tu res za mesto Kerzenez, ki ga omenja že starogrški učenjak Strahon v svojih spisih.

Mesto, ki leži danes na dnu morja, je zidano v obliki podkve. Površina mesta ni velika: mesto je bilo 700 do 800 metrov dolgo in 300 do 400 metrov široko. Trdno zidovje je obdajalo mesto, iz zidovja pa se je dvigalo 20 obrambnih stolpov. To zidovje je še danes dobro ohranjeno. Notranjost mesta bodo podrobno preiskali prihodnje leto. Odkrili so tudi že več vodnjakov, ki so še vsi dobro ohranjeni.

Mesto je imelo dve široki cesti ki sta se sredi mesta križali. Tudi nekdanje pristanišče so že odkrili. Potapljači pa so našli še tudi precej podzemeljskih rovov in hodnikov. Tu so našli precej stare posode, oblika posode pa dokazuje, da je moralo biti mesto zidano v drugem stoletju pr. Kr.

Zemljepisci in starinoslovci so mnenja, da se je mesto pogreznilo v vodo polagoma, potem pa zaradi potresov. Vse delo znanstvene komisije pa so filmali in sicer naravnost pod morjem.

Humor

»Zakaj si pa zapustil svojo nevesto?«

»Ker je smrđela po tobaku!«

»Kako — saj ona vendar ne kadi!«

»Saj to je ravno tisto...«